

**VYSOKÁ ŠKOLA EVROPSKÝCH A REGIONÁLNÍCH
STUDIÍ, Z. Ú., ČESKÉ BUDĚJOVICE**

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

**VEŘEJNÁ SPRÁVA A PRÁVO NA INFORMACE
Z POHLEDU VEŘEJNOSTI MĚSTA PŘÍBRAM**

Autor práce: Aneta Sadílková, DiS.

Studijní program: Veřejná správa

Forma studia: Kombinovaná

Vedoucí práce: doc. JUDr. PhDr. Jiří Bílý, CSc.

Katedra: Katedra managementu veřejné správy

VYSOKÁ ŠKOLA EVROPSKÝCH A REGIONÁLNÍCH STUDIÍ, z. ú.
Žižkova tř. 1632/5b, 370 01 České Budějovice

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Jméno a příjmení studenta: Aneta Sadílková, DiS.

Studijní program: Veřejná správa

Forma studia: Kombinovaná

Místo studia: Příbram

Název bakalářské práce: Veřejná správa a právo na informace z pohledu veřejnosti města Příbram

Název bakalářské práce v anglickém jazyce: Public Administration and the Right to Information from the Perspective of the Public in the City of Příbram

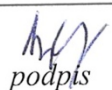
Katedra: Katedra managementu veřejné správy

Vedoucí bakalářské práce (jméno a příjmení, včetně titulů): doc. JUDr. PhDr. Jiří Bílý, CSc.

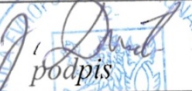
Datum zadání bakalářské práce (měsíc, rok): Listopad 2025

Cíl bakalářské práce:

Cílem této práce je posoudit uplatňování práva na informace ve veřejné správě z pohledu veřejnosti města Příbram a vyhodnotit, jak občané vnímají dostupnost, srozumitelnost a efektivitu poskytování informací ze strany městského úřadu.

Student: Aneta Sadílková, DiS.	5. 12. 2025 datum	 podpis
Vedoucí práce: doc. JUDr. PhDr. Jiří Bílý, CSc.	5. 12. 2025 datum	 podpis

Schvaluji zadání bakalářské práce:

Vedoucí katedry: doc. Ing. Jiří Dušek, Ph.D.	14. 1. 2026 datum	 podpis
Prorektor pro studium a vnitřní záležitosti: doc. PhDr. Miroslav Sapík, Ph.D.	14. 1. 2026 datum	 podpis
Rektor: doc. Ing. Jiří Dušek, Ph.D.	14. 1. 2026 datum	 podpis

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracovala samostatně, na základě vlastních zjištění a s použitím odborné literatury a materiálů uvedených v seznamu použitých zdrojů.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své bakalářské práce v elektronické podobě ve veřejně přístupné části infodisku VŠERS, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky vedoucí(ho) a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce systémem na odhalování plagiátů.

.....

Děkuji vedoucímu bakalářské práce doc. JUDr. PhDr. Jiří Bílý, CSc. za cenné rady, připomínky a metodické vedení práce.

ABSTRAKT

SADÍLKOVÁ, A. *Veřejná správa a právo na informace z pohledu veřejnosti města Příbram*. České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií, 2026. 58 s. Vedoucí bakalářské práce: doc. JUDr. PhDr. Jiří Bílý, CSc.

Klíčová slova: veřejná správa, právo na informace, veřejnost, právo, město

Bakalářská práce zkoumá povědomí obyvatel města Příbram o právu na informace a jak obyvatele vnímají informace poskytované městem. Práce je rozdělena na teoretickou a praktickou část. Teoretická část se zaměřuje na vymezení pojmu veřejná správa, její funkce, činnosti a strukturu. Následně je vymezeno právo na informace a jeho právní úprava. V teoretické části je použito více metod, jejichž cílem je posoudit uplatňování práva na informace ve veřejné správě z pohledu veřejnosti města Příbram a vyhodnotit, jak občané vnímají dostupnost, srozumitelnost a efektivitu poskytování informací ze strany městského úřadu. Bylo použito dotazníkové šetření s obyvateli města, strukturovaný rozhovor s pracovníkem městského úřadu a analýza výročních zpráv města za rok 2022 až 2025.

ABSTRACT

SADÍLKOVÁ, A. *Public Administration and the Right to Information from the Perspective of the Public in the City of Příbram: Bachelor Thesis*. České Budějovice: The College of European and Regional Studies, 2026. 58 pp. Supervisor: doc. JUDr. PhDr. Jiří Bílý, CSc.

Key words: public administration, right to information, public, right, town

This bachelor thesis examines the awareness of the residents of Příbram regarding the right to information and their perception of the information provided by the city. The thesis is divided into a theoretical and a practical part. The theoretical section focuses on defining the concept of public administration, its functions, activities, and structure, followed by a definition of the right to information and its legal framework. In the practical part, multiple methods are employed to assess the application of the right to information in public administration from the perspective of the Příbram public, and to evaluate how citizens perceive the accessibility, clarity, and efficiency of information provision by the municipal authority. The research methods used include a questionnaire survey among residents, a structured interview with a municipal official, and an analysis of the city's annual reports for the years 2022 to 2025.

Obsah

Úvod.....	9
1 Cíl a metodika bakalářské práce	10
2 Veřejná správa v České republice	11
2.1 Pojetí veřejné správy	11
2.2 Funkce veřejné správy.....	12
2.3 Struktura veřejné správy	13
2.3.1 Státní správa	14
2.3.2 Samospráva	15
2.3.3 Územní samospráva	16
2.3.4 Zájmová samospráva.....	17
2.4 Činnosti ve veřejné správě	17
2.4.1 Metody směřující k naplnění úkolů a cílů veřejné správy	18
2.5 Zákonnost ve veřejné správě.....	19
2.6 Veřejná moc a veřejná správa	20
3 Právo na informace	22
3.1 Pojem informace	22
3.2 Význam a účel práva na informace.....	23
3.3 Subjekty povinné poskytovat informace.....	23
3.4 Zásady poskytování informací	25
3.5 Výjimky a omezení poskytování informací	27
4 Kvalitativní a kvantitativní výzkum.....	30
4.1 Charakteristika zkoumaného prostředí – město Příbram	30
4.2 Rozhovor s pracovníkem městského úřadu.....	30
4.2.1 Shrnutí rozhovoru.....	32
4.3 Analýza výročních zpráv podle § 18 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, v platném znění za rok 2022 až 2025	32
4.4 Dotazníkové šetření.....	34

4.4.1	Shrnutí dotazníkové šetření.....	50
4.5	Shrnutí kvalitativního a kvantitativního výzkumu.....	51
	Závěr	53
	Seznam použitých zdrojů	55
	Seznam tabulek a grafů	57
	Seznam příloh.....	58

Úvod

Veřejná správa představuje nedílnou součást fungování moderního demokratického státu a její činnost je úzce spojena s principy transparentnosti, otevřenosti a odpovědnosti vůči veřejnosti. Jedním ze základních nástrojů naplňujících tyto principy je právo na informace, které v České republice zakotveno zejména zákonem č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím. Toto právo umožňuje občanům získávat informace o činnosti veřejné správy a podílet se tak na kontrole jejího fungování.

V současné době dochází k výrazným změnám v oblasti komunikace mezi veřejnou správou a občany, zejména v souvislosti s rozvojem digitalizace a využívání moderních komunikačních kanálů. Stále větší důraz je kladen na dostupnost, srozumitelnost a včasnost poskytovaných informací. Přesto však mohou existovat určité bariéry, které občanům stěžují efektivní uplatňování práva na informace.

Tato bakalářská práce se zaměřuje na problematiku poskytování informací ve veřejné správě z pohledu obyvatel města Příbram. Hlavním cílem práce je zhodnotit, jak občané vnímají dostupnost, srozumitelnost a kvalitu poskytovaných informací, a zároveň identifikovat případné překážky, které brání v uplatnění práva na informace.

Práce je rozdělena na teoretickou a praktickou část. Teoretická část se věnuje vymezení veřejné správy, jejím funkcím a struktuře a dále právo na informace a jeho právní úpravě. Praktická část je založena na kombinaci kvalitativního a kvantitativního výzkumu, konkrétně na dotazníkovém šetření mezi obyvateli města, rozhovoru s pracovníkem městského úřadu a analýze výročních zpráv města za období let 2022 až 2025.

Výsledky práce přináší ucelený pohled na komunikaci mezi veřejnou správou a občany na lokální úrovni a mohou sloužit jako podklad pro další zlepšení poskytování informací v rámci městské samosprávy.

1 Cíl a metodika bakalářské práce

Cílem bakalářské práce je posoudit uplatňování práva na informace ve veřejné správě z pohledu veřejnosti města Příbram a vyhodnotit, jak občané vnímají dostupnost, srozumitelnost a efektivitu poskytování informací ze strany městského úřadu.

Pro dosažení stanoveného cíle byly využity jak kvalitativní, tak kvantitativní metody výzkumu. V rámci kvalitativního výzkumu byl realizován strukturovaný rozhovor s pracovníkem městského úřadu, konkrétně tiskovou mluvčí města. Rozhovor proběhl formou osobního setkání a byl zaměřen na způsoby komunikace města s veřejností, využívané komunikační kanály a vnímání zájmu občanů o dění ve městě. Dále byla provedena analýza výročních zpráv města Příbram o poskytování informací podle § 18 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, a to za období let 2022 až 2025. Tato analýza se zaměřila zejména na vývoj počtu podaných žádostí o informace, počtu odmítnutí žádostí, odvolání a stížností.

Kvantitativní výzkum byl realizován prostřednictvím dotazníkového šetření. Dotazník byl vytvořen v online prostředí pomocí platformy Google Forms a byl distribuován mezi obyvateli města Příbram prostřednictvím sociálních sítí, rodinných a osobních kontaktů autorky a také za pomoci pracovníka městského úřadu. Celkem se šetření zúčastnilo 117 respondentů.

Dotazník byl zaměřen na zjištění informovanosti obyvatel o právu na informace, způsoby získávání informací o dění ve městě, hodnocení srozumitelnosti, dostupnosti a včasnosti poskytovaných informací a identifikace případných bariér při jejich získávání.

Získaná data byla následně zpracovaná a vyhodnocena pomocí základních statistických metod, zejména prostřednictvím absolutních a relativní četností, a byla prezentována formou grafu a jejich slovní interpretace. Výsledky jednotlivých metod byly následně vzájemně porovnány a interpretovány v kontextu stanoveného cíle práce.

2 Veřejná správa v České republice

V rámci českého právního řádu představuje veřejná správa ústřední institut správního práva, přestože legislativně absentuje její přesná legální definice. Ačkoli s tímto pojmem operuje široké spektrum právních norem, jeho vymezení zůstává doménou právní teorie. Veřejná správa má povahou interdisciplinárním objektem, který stojí v centru zájmu nejen právní vědy, ale i vědy o správě, politologii či ekonomii. Samotná definice veřejné správy je značně komplikovaná, což je dáno především její vysokou mírou heterogenity, různorodostí vykonávaných správních činností a specifickým charakterem společenských vztahů, které v rámci jejího výkonu vznikají a jsou jím regulovány.¹

Veřejnou správu lze chápat jako strukturovaný sociální mechanismus, jehož primárním účelem je organizace a koordinace společenského dění. Nejedná se pouze o statický soubor úřadů, ale o dynamický proces regulace, který vykonávají státní orgány společně se samosprávnými celky a dalšími veřejnoprávními korporacemi. Středobodem všech těchto aktivit je pak prosazování a naplňování veřejného zájmu. V rámci státem organizované společnosti chápeme veřejnou správu jako praktický výkon veřejné moci zaměřený na obstarávání společných úkolů. Tato činnost je primárně spojena s fungováním státního aparátu a jeho orgánů. Vedle státu však veřejnou moc vykonávají i jiné subjekty, kterým stát k této správě udělil nezbytné oprávnění.²

2.1 Pojetí veřejné správy

Pojem veřejná správa je standardně vymezen dvěma přístupy: **organizačním a funkčním**. Z organizačního hlediska je veřejná správa reprezentována subjekty, které ji primárně vykonávají, především státem prostřednictvím jeho vlastních orgánů, a dále dalšími veřejnoprávními subjekty. Funkční pojetí definuje veřejnou správu jako

¹ HORZINKOVÁ, Eva; NOVOTNÝ, Vladimír. *Základy organizace veřejné správy v ČR*. 3. upravené vydání. Plzeň: Aleš Čeněk, 2013. s. 13. ISBN: 978-80-7380-459-6.

² ERNEKER, Jaroslav; PÁNA, Lubomír. *Systémové aspekty veřejné správy*. Druhé doplněné vydání. Studijní text. České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií, z.ú., 2017. s. 11. ISBN: 978-80-7556-015-5.

výkonnou činnost, kterou realizuje stát jakožto hlavní veřejnoprávní subjekt, a také další veřejnoprávní subjekty prostřednictvím svých orgánů. Tato činnost spočívá ve správě veřejných záležitostí a je konkrétním projevem výkonné moci ve státě. Obsahově se zaměřuje na organizování chodu veřejných služeb a na zajištění a ochranu veřejných zájmů. Je důležité poznamenat, že správa státu není výlučně záležitostí státní povahy, ale je doplňována i výkonnou činností nestátní povahy.³

2.2 Funkce veřejné správy

Veřejnou správu charakterizují její funkce:

- **mocenská funkce**, která donucuje, přikazuje a zakazuje. Veřejná správa svou působnost ve společnosti uplatňuje na základě právního řádu a prostřednictvím státního zřízení. Veřejná moc představuje autoritativní schopnost ovlivňovat chování subjektů ve společnosti požadovaným směrem. Základem jejího výkonu je formální autorita. Z hlediska organizace se veřejná moc dělí na **centrální**, která zahrnuje moc zákonodárnou, výkonnou a soudní a **necentrální**, kterou stát svěřil k výkonu orgánům územní samosprávy;
- **ochranná funkce**, která se dále dělí na **vnitřní** a **vnější** aspekty. **Vnitřní ochrana** je zaměřena na zajištění veřejného pořádku a bezpečnosti uvnitř státu. **Vnější ochrana** se týká obrany a bezpečnosti státu proti vnějším hrozbám. Celkově je činnost orgánů veřejné správy soustředěna na poskytování služeb, ochranu veřejných záležitostí a zajištění bezpečnosti občanů i celého státu;
- **organizační funkce** organizuje záležitosti **státu** prostřednictvím územního členění, kde rozděluje území na menší správní celky, jako jsou regiony, kraje a obce. Organizuje **institute**, kdy vytváří a strukturalizuje organizační jednotky podle obsahu a oboru jejich činnosti (řízení obrany státu, správa soudů nebo

³ DIGITÁLNÍ A INFORMAČNÍ AGENTURA. *eAkademie: Titulní stránka: Příprava na obecnou část úřednické zkoušky 2025*. Online vzdělávací platforma. [online]. 2025. [cit. 2025-12-22]. Dostupné z WWW: <<https://eakademie.test.dia.gov.cz/course/view.php?id=2>>.

vedení katastru nemovitostí). Organizuje **služby pro občany**, které pokrývají základní potřeby, jako je zdravotnictví, vzdělávání a sociální zabezpečení;

- **regulační funkce** vytváří v demokratickém prostředí systém, který umožňuje řízení společnosti. Tento systém je založen na principech politického pluralismu, vzájemné komunikace, solidarity a tolerance. Regulační funkce také umožňuje existenci a činnost různých subjektů, jako jsou trvalá či dočasná sdružení občanů, jejichž fungování je založeno na vnitřních předpisech samosprávy. Dále umožňuje shromažďování a sdružování občanů a organizací v podnikatelském sektoru, stejně jako formování a činnost neziskových a veřejně prospěšných společností;
- **funkce služby veřejnosti**. Veřejná správa má za cíl přispívat k racionálnímu rozvoji společnosti, a to prostřednictvím financování, hospodařením a efektivního řízení společenských problémů. Své poslání plní zejména poskytováním služeb veřejnosti, což jsou činnosti realizované ve veřejném zájmu. Jedná se o širokou škálu služeb, které jsou právně vymezeny veřejným právem, například služby ekonomické, sociální, finanční, pečovatelské.⁴

2.3 Struktura veřejné správy

Na veřejnou správu a její strukturu lze pohlížet ze dvou hledisek:

- a) *„Z hlediska toho, zda veřejnou správu vykonává stát svými orgány jakožto státní správu, či stát přenechává určitý okruh záležitostí na nestátní veřejnoprávní korporace, aby je spravovali na samosprávném principu;*
- b) *Z hlediska geografického, tzn. Zda se jedná o ústřední, územní, případně místní správu.“⁵*

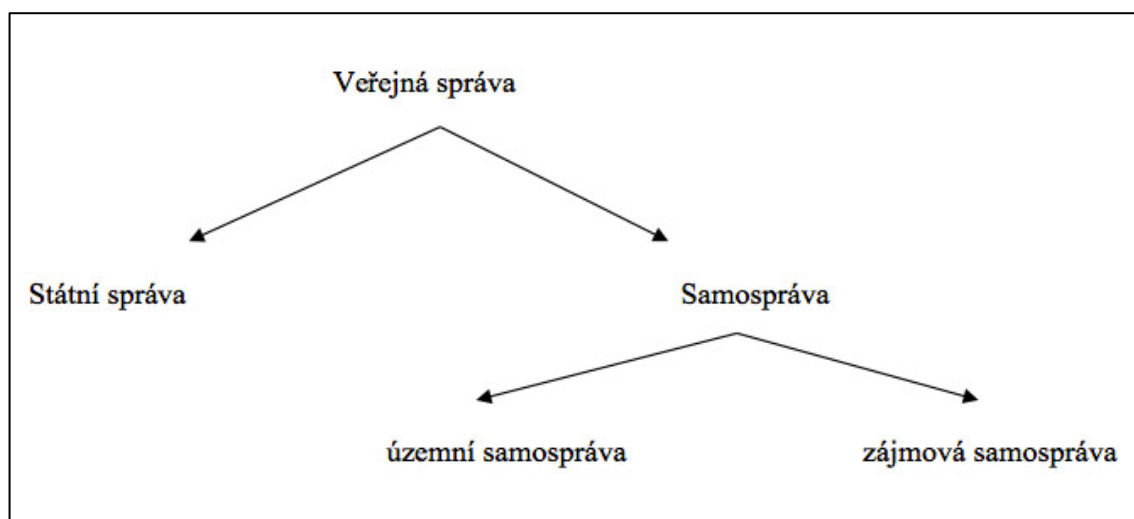
⁴ KÁŇA, Pavel. *Základy veřejné správy: [vybrané kapitoly veřejné správy pro studium žáků středních škol a maturitní témata k ústní maturitní zkoušce z předmětu Veřejná správa]*. 2. doplněné, přepracované vydání. Varia. Ostrava: Montanex, 2007. s. 12-13. ISBN: 978-80-7225-244-2.

⁵ PROVAZNÍKOVÁ, Romana. *Financování měst, obcí a regionů - teorie a praxe: 2. aktualizované a rozšířené vydání*. Praha: Grada, 2009. s. 11. ISBN: 978-80-2472-789-9.

Veřejnou správu lze systematicky rozdělit na dva základní pilíře: státní správu a samosprávu. Zatímco státní správa je realizována přímo či nepřímo aparátem státu, samospráva představuje projev demokratické decentralizace, kdy stát přenáší správní úkoly na nestátní subjekty. Tyto subjekty pak v zákonných mezích rozhodují autonomně a na vlastní odpovědnost. Podle povahy zájmů, které zastupují, pak rozlišujeme samosprávu územní (vázanou na konkrétní region či obec) a samosprávu zájmovou (sdružující osoby se společným profesním či jiným účelem).⁶

Veřejnou správu lze znázornit schematicky na obrázku č.1.

Obrázek č.1 – schéma veřejné správy

Zdroj: <https://publi.cz/books/162/06.html>

2.3.1 Státní správa

Státní správa zahrnuje orgány se všeobecnou působností (ústřední vláda) a se specializovanou působností (ministerstva a ostatní ústřední orgány).

V České republice mezi instituce na státní úrovni můžeme zahrnout:

⁶ PROVAZNÍKOVÁ, Romana. *Financování měst, obcí a regionů - teorie a praxe: 2. aktualizované a rozšířené vydání*. Praha: Grada, 2009. s. 11. ISBN: 978-80-2472-789-9.

- a) **parlament**, který je v České republice dvoukomorový, přičemž dolní komorou je poslanecká sněmovna a horní komorou senát;
- b) **prezidenta republiky**, který má významné pravomoce – vyhlášovat volby do parlamentu, jmenovat a odvolávat členy vlády, jmenovat soudce ústavního soudu, jmenovat prezidenta nejvyššího kontrolního úřadu, udělovat milost apod.;
- c) **vládu**, která má specifické postavení ve státní správě a je vrcholný ústavní orgán moci výkonné a politické. Je přímým vykonavatelem rozhodnutí parlamentu. Řídí, kontroluje, koordinuje a sjednocuje činnost ostatních subjektu veřejné správy. Je oprávněna vydávat nařízení vlády. Má právo zákonodárné iniciativy podávat návrhy zákonů do parlamentu České republiky;
- d) **Ústřední orgány státní správy**
 - Ministerstva – v čele ministerstev jsou ministři, které jmenuje prezident České republiky. Můžeme je dělit na specializované (ministerstvo školství, obrany) a ta, které mají rozsáhlejší působnost (ministerstvo financí, životního prostředí);
 - Ostatní ústřední orgány, zřizované i rušené zvláštním zákonem
- e) **Orgány státní správy s celostátní působností** – jsou zřizované v rámci ministerstev (Státní veterinární správa);
- f) **Ostatní dekoncentrované orgány.** ⁷

2.3.2 Samospráva

Samospráva tvoří integrální součást demokratického zřízení, neboť reprezentuje decentralizovanou formu veřejné moci s širokou společenskou legitimitou. Jakožto samostatný subjekt nadaný právní subjektivitou disponuje vlastními volenými orgány a vykonává správu na základě autonomního hospodaření s vlastním majetkem v souladu se schváleným rozpočtem. Její působnost zahrnuje jak správu vlastních záležitostí, tak ochranu širších veřejných zájmů. ⁸

⁷ PEKOVÁ, Jitka; PILNÝ, Jaroslav; JETMAR, Marek. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*. 3. aktualizované a rozšířené vydání. Praha: ASPI, 2008. s. 103-105. ISBN: 978-80-7357-351-5.

⁸ KÁŇA, Pavel. *Základy veřejné správy: [vybrané kapitoly veřejné správy pro studium žáků středních škol a maturitní témata k ústní maturitní zkoušce z předmětu Veřejná správa]*. 2. doplněné, přepracované vydání. Varia. Ostrava: Montanex, 2007. s. 46. ISBN: 978-80-7225-244-2.

Subjektům samosprávy je svěřena specifická normotvorná pravomoc, která spočívá v právu vytvářet a vydávat právní normy s lokální či vnitřní působností. Tyto akty, jako jsou obecně závazné vyhlášky či vnitřní předpisy a řády, disponují v hierarchii právních norem nejnižší právní silou. Vedle normotvorby disponuje samospráva rovněž mocí výkonnou, která zahrnuje oprávnění organizovat, řídit a personálně zabezpečovat činnost vlastních institucí a samosprávných orgánů. Samosprávné celky vystupují jako právnické osoby s plnou způsobilostí jednat vlastním jménem a v rámci své samostatné působnosti autoritativně rozhodovat o správních záležitostech podle vlastní vůle, omezené pouze zákonným rámcem.⁹

2.3.3 Územní samospráva

Územní samospráva představuje institucionální zajištění práva občanů na autonomní správu konkrétní části státního území. Podstata tohoto mechanismu spočívá v přenesení části kompetencí z úrovně státu na nestátní subjekty, které disponují ekonomickou i právní subjektivitou. Tento přenos pravomocí probíhá striktně v mezích ústavy a zákonů, přičemž je chápán jako nezbytný projev demokratického uspořádání společnosti, kdy si obyvatelé spravují vlastní záležitosti nezávisle na státním aparátu.¹⁰

Historické kořeny územní samosprávy v českých zemích sahají až do poloviny 19. století a období Rakouska-Uherska. Při obnově demokratické samosprávy v devadesátých letech 20. století se kontinuita navázala právě na tyto tradiční modely. Zatímco obce a města se formovaly **přirozeně** jako centra osídlení, vyšší samosprávné celky vznikaly spíše **cílenými** rozhodnutími či historickými dohodami mezi panovníkem a městy, čímž se vytvořila struktura zastřešující širší územní oblasti.¹¹

Územní samosprávné celky v České republice operují v rámci tzv. smíšeného modelu, který integruje dvě základní sféry působnosti. První tvoří **samostatná**

⁹ KÁŇA, Pavel. *Základy veřejné správy: [vybrané kapitoly veřejné správy pro studium žáků středních škol a maturitní témata k ústní maturitní zkoušce z předmětu Veřejná správa]*. 2. doplněné, přepracované vydání. Varia. Ostrava: Montanex, 2007. s. 46. ISBN: 978-80-7225-244-2.

¹⁰ PEKOVÁ, Jitka; PILNÝ, Jaroslav; JETMAR, Marek. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*. 3. aktualizované a rozšířené vydání. Praha: ASPI, 2008. s. 108. ISBN: 978-80-7357-351-5.

¹¹ PEKOVÁ, Jitka; PILNÝ, Jaroslav; JETMAR, Marek. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*. 3. aktualizované a rozšířené vydání. Praha: ASPI, 2008. s. 108. ISBN: 978-80-7357-351-5.

působnost, v níž obec či kraj autonomně rozhoduje o rozvoji vlastního území a zajišťování lokálních potřeb svých občanů. Druhou sféru představuje **přenesená působnost**, v jejímž rámci tyto celky vystupují jako vykonavatelé státní správy. V této roli plní úkoly celostátního významu, které na ně stát delegoval za účelem efektivnějšího výkonu veřejné správy v regionu.¹²

2.3.4 Zájmová samospráva

Zájmová samospráva sdružuje osoby na základě společných profesních zájmů či volnočasových aktivit. Tyto subjekty disponují právní subjektivitou, vlastními stanovami a vnitřní organizační strukturou s volenými orgány. V rámci své činnosti jednají se státními institucemi, nesou odpovědnost vůči členské základně a podléhají evidenci Ministerstva vnitra ČR. Základní dělení rozlišuje mezi sdruženími profesními a zájmovými.¹³

2.4 Činnosti ve veřejné správě

Veřejná správa představuje cílenou činnost směřující k plnění širokého spektra úkolů, které lze rozdělit podle jejich adresnosti a míry konkrétnosti. Rozlišujeme **formy abstraktní**, jež se zaměřují na obecné řešení problémů u neurčitého počtu subjektů, a **formy konkrétní**, které řeší specifické situace u jasně vymezených adresátů. Klíčovým rysem veřejné správy je její striktní vázanost právním řádem, čímž se zásadně liší od správy soukromé; veřejnou moc lze totiž uplatňovat pouze v mezích a způsoby, které výslovně definuje zákon.¹⁴

¹² PEKOVÁ, Jitka; PILNÝ, Jaroslav; JETMAR, Marek. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*. 3. aktualizované a rozšířené vydání. Praha: ASPI, 2008. s. 113-114. ISBN: 978-80-7357-351-5.

¹³ KÁŇA, Pavel. *Základy veřejné správy: [vybrané kapitoly veřejné správy pro studium žáků středních škol a maturitní témata k ústní maturitní zkoušce z předmětu Veřejná správa]*. 2. doplněné, přepracované vydání. Varia. Ostrava: Montanex, 2007. s. 47. ISBN: 978-80-7225-244-2.

¹⁴ DOBROVOLNÁ, Hana. *Právo správní*. Praha: Grada, 2023. s. 45. ISBN: 978-80-2470-806-5.

Výkon veřejné správy je charakteristický převahou autoritativních postupů, které vyplývají z její podstaty, ačkoliv u specifických agend je přípustné i smluvní řešení. Činnost úřadu se dělí na **formy organizační a právní**. Zatímco organizační formy slouží k interní přípravě a faktickému zajištění úkolů, právní formy představují samotný nástroj k naplňování cílů správy. Ty mají nejčastěji podobu jednostranných správních aktů, kterými úřad autoritativně rozhoduje.¹⁵

2.4.1 Metody směřující k naplnění úkolů a cílů veřejné správy

Pro efektivní naplňování stanovených cílů využívá veřejná správa specifické metody působení. Tyto metody lze definovat jako charakteristické postupy a nástroje, skrze které subjekty správy cíleně usměrňují a ovlivňují chování adresátů tak, aby bylo dosaženo žádoucího veřejného zájmu.¹⁶

Rozdělení metod

- Obecné metody působení – mezi ně se řadí metody přesvědčovací a donucovací. Jejich obecnost je založena na skutečnosti, že představují základní působení a současně s tím představují i jisté východisko pro specifikaci konkrétních metod působení, které na ně navazují, a dávají jim konkrétní podobu;
- konkrétní metody působení – mezi které se řadí administrativní, ekonomické, organizační a sociálně psychologické metody působení.¹⁷

¹⁵ DOBROVOLNÁ, Hana. *Právo správní*. Praha: Grada, 2023. s. 45. ISBN: 978-80-2470-806-5.

¹⁶ LOCHMANNOVÁ, Alena. *Veřejná správa: základy veřejné správy*. Prostějov: Computer Media, 2017. s. 34. ISBN: 978-80-7402-295-1.

¹⁷ LOCHMANNOVÁ, Alena. *Veřejná správa: základy veřejné správy*. Prostějov: Computer Media, 2017. s. 34. ISBN: 978-80-7402-295-1.

2.5 Zákonnost ve veřejné správě

Právní záruky zákonnosti jsou právní prostředky směřující k zabezpečování, dodržování a zákonné realizaci práva státními orgány, směřující bezprostředně proti porušování práva. Konkrétně se jedná o zrušení či změnu nezákonných veřejnoprávních aktů a neplatnost nezákonných soukromoprávních úkonů, kontrolu, dozor a dohled, rozhodování sporů a donucení.

Princip zákonnosti a zásada legitimacy

Základním pilířem činnosti veřejné správy je princip zákonnosti neboli legality, jenž má svůj původ přímo v Ústavě České republiky a Listině základních práv a svobod. Tento princip stanovuje, že výkon veřejné moci je možný pouze v mezích zákona. Právě z těchto nejvyšších právních norem vychází povinnost správy jednat výhradně v souladu s právem, což je v našem právním řádu zakotveno následovně:¹⁸

- článek 2 odst. 3 Ústavy ČR: *„Státní moc slouží všem občanům a lze ji uplatňovat jen v případech, v mezích a způsoby, které stanoví zákon;“*
- článek 2 odst. 2 Listiny základních práv a svobod: *„Státní moc lze uplatňovat jen v případech a mezích stanovených zákonem, a to způsobem, který zákon stanoví.“*

Obecně lze konstatovat, že české správní právo se v souladu s principem ústavnosti a z něj vycházejícími zásadami řídí především principem zákonnosti a požadavkem legitimacy. Pojmy legitimita a legalita bývají někdy chápány jako totožné nebo jsou navzájem zaměňovány, nicméně mezi nimi existuje významový rozdíl:

- **legalita = zákonnost;**
- **legitimita = oprávněnost.** ¹⁹

¹⁸ LOCHMANNOVÁ, Alena. *Veřejná správa: základy veřejné správy*. Prostějov: Computer Media, 2017. s. 38. ISBN: 978-80-7402-295-1.

¹⁹ LOCHMANNOVÁ, Alena. *Veřejná správa: základy veřejné správy*. Prostějov: Computer Media, 2017. s. 38. ISBN: 978-80-7402-295-1.

Záruky zákonnosti

Záruky zákonnosti lze definovat jako komplex právních nástrojů určených k prevenci porušování práva a k následné nápravě protiprávního stavu v oblasti veřejné správy. Jejich účelem je zajistit, aby realizace norem správního práva probíhala v souladu s legislativou. Pro efektivní fungování těchto záruk musí stát garantovat existenci kontrolních mechanismů, které vynucují dodržování zákonnosti jak u nositelů veřejné moci, tak u subjektů, na něž správa působí.²⁰

2.6 Veřejná moc a veřejná správa

Veřejná moc je realizována prostřednictvím soustavy veřejných institucí, a to jak státních, tak nestátních. Tyto instituce zajišťují veškeré veřejné úkoly. U nestátních institucí, které rovněž spadají do kategorie veřejné správy, se jedná o plnění úkolů, které jsou oddělené od zákonodárné činnosti, soudnictví a politického řízení vlády. Příkladem takových veřejnoprávních korporací je územní samospráva (zastoupená obcemi a kraji) nebo zájmová a profesní samospráva.²¹

Veřejnou moc lze vymezit jako oprávnění orgánů rozhodovat o právech a povinnostech jiných osob autoritativním způsobem, a to jak přímou formou, tak prostřednictvím dalších mechanismů. Tento vztah je typický nerovností mezi jeho účastníky, kdy dotčený subjekt nemá možnost ovlivnit obsah vydaného rozhodnutí. V širším teoretickém kontextu je veřejná moc chápána jako prostředek, kterým dochází k usměrňování společenských poměrů, a to skrze působení na jednotlivce a prosazování pravidel chování, která jsou závazná a mohou být v případě potřeby i donucovacím způsobem vynucena. Uplatňování této moci je vždy spojeno s určitým územím a vztahuje se na osoby, které se na tomto území nacházejí nebo k němu mají právně relevantní vazbu.²²

²⁰ LOCHMANNOVÁ, Alena. *Veřejná správa: základy veřejné správy*. Prostějov: Computer Media, 2017. s. 39. ISBN: 978-80-7402-295-1.

²¹ BANDŽAK, Jozef. *Správní právo - obecná část*. Praha: Univerzita Jana Amose Komenského, 2011. s. 45. ISBN: 978-80-7452-021-1.

²² MALAST, Jan. *Teoretická východiska obecní samosprávy v České republice*. Plzeň: Západočeská univerzita v Plzni, 2016. s. 9-10. ISBN: 978-80-261-0657-9.

Státní správa, coby jeden ze subsystémů širší veřejné správy, spadá pod moc výkonnou státu. Její vymezení je možné provést tzv. negativní metodou – to znamená, že státní správa zahrnuje veškerou aktivitu státní moci, která není výslovně vyhrazena moci zákonodárné (parlamentu, který tvoří zákony) ani moci soudní (soudům, které zákony aplikují a vykládají). Státní moc jako taková je realizována státními orgány a je založena právě na těchto třech pilířích: zákonodárné, výkonné a soudní.²³

²³ BANDŽAK, Jozef. *Správní právo - obecná část*. Praha: Univerzita Jana Amose Komenského, 2011. s. 45. ISBN: 978-80-7452-021-1.

3 Právo na informace

Ústavní zakotvení práva na informace vychází z čl. 17 odst. 5 Listiny základních práv a svobod, která stanovuje, že: „*státní orgány a orgány samosprávy jsou povinny přiměřeným způsobem poskytovat informace o své činnosti.*“ Toto základní právo je v českém právním řádu realizováno prostřednictvím zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím. Podle tohoto předpisu se povinnost poskytovat informace vztahuje na široké spektrum subjektů od státních orgánů přes územní samosprávné celky až po veřejné instituce či soukromé osoby vykonávající veřejnou správu. Zákon stanovuje, že tyto povinné subjekty musí reagovat na ústní či písemné žádosti a poskytovat informace související s jejich zákonnou působností.²⁴

3.1 Pojem informace

V moderním diskurzu je informace interpretována jako komplexní a proměnlivý fenomén. Významný teoretik Buckland (1991; cit. dle Neuman et al., 2019, s. 3) ji definuje ve třech rovinách: jako proces komunikace, jako výslednou znalost snižující míru nejistoty a jako fyzický objekt nesoucí sdělení. Na tento přístup navazuje Marchionini (1995; cit. dle Neuman et al., 2019, s. 3), podle něhož informace představuje jakýkoliv podnět schopný modifikovat lidské vědění a kognici. Současná informační věda tedy nenahlíží na informaci jako na izolovaná data, nýbrž jako na systémově propojenou jednotu prvků, které se pohybují na škále mezi fyzickou formou a abstraktním obsahem.

25

Zákona č. 106/1999 Sb. § 3 odstavec 3 definuje pojem informace takto:

„Informací se pro účely tohoto zákona rozumí jakýkoliv obsah nebo jeho část v jakékoliv podobě, zaznamenaný na jakémkoliv nosiči, zejména obsah písemného

²⁴ LOCHMANNOVÁ, Alena. *Veřejná správa: základy veřejné správy*. Prostějov: Computer Media, 2017. s. 41-42. ISBN: 978-80-7402-295-1.

²⁵ NEUMAN, Delia; DECARLO, Mary Jean Tecce; LEE, VERA J.; GREENWELL, Stacey; GRANT, Allen. *Learning in Information-Rich Environments: I-LEARN and the Construction of Knowledge from Information*. Springer Nature, 2019. s. 3. ISBN: 978-3-030-29410-6. Dostupné také z WWW: <https://www.google.cz/books/edition/Learning_in_Information_Rich_Environment/RWHHDwAAQBAJ?hl=cs&gbpv=0>.

*záznamu na listině, záznamu uloženého v elektronické podobě nebo záznamu zvukového, obrazového nebo audiovizuálního.*²⁶

3.2 Význam a účel práva na informace

Smyslem práva na informace je umožnit občanské společnosti podílet se na veřejných záležitostech. Toto právo vychází z významu, který má pro veřejnost dostatečná informovanost o dění ve veřejné správě. Čím více subjektů toto právo využívá, tím více se naplňuje jeho význam a účel.²⁷

Žádost o poskytnutí informace představuje jeden z významných nástrojů kontroly veřejné moci, jelikož umožňuje veřejnosti získávat informace o činnosti povinných subjektu. Prostřednictvím práva na informace se na kontrole veřejné správy může podílet každý jednotlivec, a to v rozsahu, v jakém se rozhodne být aktivní. Cílem kontroly veřejné správy je zjišťovat skutečnosti rozhodné pro posouzení dodržování zákonnosti při jejím výkonu, porovnávat je s právními normami a stanovenými standardy činnosti správních orgánů, vyhodnocovat případné odchylky a v případě zjištění porušení zákonnosti navrhnout či přijímat odpovídající nápravná opatření.²⁸

3.3 Subjekty povinné poskytovat informace

Určení skupin subjektů, které jsou povinny zpřístupňovat údaje o své činnosti a kompetencích, se přímo odvíjí od ústavních principů zakotvených v čl. 17 odst. 5 Listiny základních práv a svobod (uvedeno výše).²⁹

²⁶ ČESKO. Zákon č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím. In: Sbíрка zákonů České republiky. 1999. Dostupné z WWW:<<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1999-106>>.

²⁷ GABRIŠOVÁ, Veronika (ed.). *Informace. Sborník stanovisek veřejného ochránce práv*. Brno: Kancelář veřejného ochránce práv, 2019. s. 41. ISBN: 978-80-7631-020-9.

²⁸ GABRIŠOVÁ, Veronika (ed.). *Informace. Sborník stanovisek veřejného ochránce práv*. Brno: Kancelář veřejného ochránce práv, 2019. s. 41. ISBN: 978-80-7631-020-9.

²⁹ FUREK, Adam; ROTHANZL, Lukáš. *Zákon o svobodném přístupu k informacím a související předpisy: komentář*. 2. aktualizované a rozšířené vydání. Praha: Linde Praha, 2012. s. 41. ISBN:987-80-7201-868-0.

- **Státní orgány**

Pojem státní orgány v kontextu informační povinnosti zahrnuje kompletní spektrum státní moci, nikoliv pouze její výkonnou složku. Vedle orgánů veřejné správy sem tedy spadají i instituce moci zákonodárné a soudní, které jsou rovněž povinny poskytovat informace o své činnosti.³⁰

- **Specifické státní orgány**

Klasifikace určitých institucí jako povinných subjektů z řad státních orgánů může být v teoretické rovině nejednoznačná. Při řešení těchto kompetenčních sporů hraje klíčovou roli judikatura, která v minulosti potvrdila status státního orgánu i u specifických institucí, jako je Úřad vlády ČR nebo Veřejný ochránce práv, čímž u nich stvrdila povinnost poskytovat informace.³¹

- **Bezpečnostní sbory**

Informační povinnost se bezpochyby vztahuje i na bezpečnostní sbory, jako jsou Policie České republiky, Armáda České republiky či Hasičský záchranný sbor. Správní soudnictví v této oblasti plní kontrolní roli a pravidelně reviduje, jak tyto složky vyřizují žádosti o informace. Specifickým příkladem je Policie České republiky, která vystupuje jako povinný subjekt jako celek, ovšem v praxi jedná prostřednictvím svých jednotlivých organizačních článků.³²

Jako další subjekty povinny poskytovat informace jsou územní samosprávné celky a jejich orgány.

³⁰ FUREK, Adam; ROTHANZL, Lukáš. *Zákon o svobodném přístupu k informacím a související předpisy: komentář*. 2. aktualizované a rozšířené vydání. Praha: Linde Praha, 2012. s. 41. ISBN:987-80-7201-868-0.

³¹ FUREK, Adam; ROTHANZL, Lukáš. *Zákon o svobodném přístupu k informacím a související předpisy: komentář*. 2. aktualizované a rozšířené vydání. Praha: Linde Praha, 2012. s. 42. ISBN:987-80-7201-868-0.

³² FUREK, Adam; ROTHANZL, Lukáš. *Zákon o svobodném přístupu k informacím a související předpisy: komentář*. 2. aktualizované a rozšířené vydání. Praha: Linde Praha, 2012. s. 43. ISBN:987-80-7201-868-0.

3.4 Zásady poskytování informací

Obsahem této kapitole vymezení a vysvětlení deseti základních zásad, které by měli povinné subjekty dodržovat při vyřizování žádostí o informace.

- **Zásada č. 1: Každý má právo požadovat informace vztahující se k činnosti povinných subjektů.**

Základním principem je, že o informace může požádat kdokoliv. Při jejich poskytování není rozhodující totožnost žadatele. O informace může žádat jak fyzická, tak právnická osoba, a to jednotlivě i více osob současně.³³

- **Zásada č. 2: Povinné subjekty poskytují informace na žádost nebo zveřejněním.**

Poskytování informací obvykle probíhá na základě podané žádosti o informace. Informační zákon zároveň ukládá povinným subjektům povinnost zveřejňovat určité informace. Současně umožňuje zveřejňovat i další informace o své činnosti, aniž by tomu předcházela konkrétní žádost.³⁴

- **Zásada č. 3: Neformální přístup k informacím.**

Právo na informace je nastaveno tak, aby bylo co nejvíce dostupné pro veřejnost, a proto vychází z principu neformálnosti. V praxi se tento princip projevuje zejména tím, že na podání žádosti o informace nejsou kladeny vysoké formální požadavky.³⁵

- **Zásada č. 4: Informace se poskytují zásadně bezplatně.**

Poskytování informací je v zásadě bezplatné. Žadateli nevzniká povinnost hradit poplatky ani za podání žádosti, ani za její vyřízení. Výjimkou mohou být pouze náklady spojené například s pořízením kopii nebo odesláním informací.³⁶

³³ GABRIŠOVÁ, Veronika (ed.). *Informace. Sborník stanovisek veřejného ochránce práv*. Brno: Kancelář veřejného ochránce práv, 2019. s. 44-45. ISBN: 978-80-7631-020-9.

³⁴ GABRIŠOVÁ, Veronika (ed.). *Informace. Sborník stanovisek veřejného ochránce práv*. Brno: Kancelář veřejného ochránce práv, 2019. s. 46-47. ISBN: 978-80-7631-020-9.

³⁵ GABRIŠOVÁ, Veronika (ed.). *Informace. Sborník stanovisek veřejného ochránce práv*. Brno: Kancelář veřejného ochránce práv, 2019. s. 47. ISBN: 978-80-7631-020-9.

³⁶ GABRIŠOVÁ, Veronika (ed.). *Informace. Sborník stanovisek veřejného ochránce práv*. Brno: Kancelář veřejného ochránce práv, 2019. s. 47. ISBN: 978-80-7631-020-9.

- **Zásada č. 5: Podmínky poskytnutí informace.**

Povinný subjekt je povinen žádosti vyhovět a požadovanou informaci poskytnout, pokud je žádost podána řádným způsobem, je z ní patrné, jaké informace jsou požadovány, týkají se jeho působnosti a neexistují žádné právní ani faktické překážky, které by bránili jejímu poskytnutí.³⁷

- **Zásada č. 6: Co povinný subjekt poskytne, to zpravidla zveřejní.**

Povinné subjekty mají podle informačního zákona povinnost zveřejnit poskytnuté informace do 15 dnů způsobem umožňujícím dálkový přístup, typicky prostřednictvím webových stránek. Tato povinnost však není absolutní, neboť některé informace mohou být zpřístupněny pouze omezenému okruhu osob, například účastníkům řízení.³⁸

- **Zásada č. 7: Informace lze odmítnout pouze v zákonem stanovených případech a tehdy, je-li to nezbytné k ochraně práv a chráněných zájmů.**

Omezení práva na informace musí splňovat jak formální, tak materiální podmínky. Formální podmínkou je existence zákonného důvodu pro neposkytnutí informace, zatímco materiální podmínka spočívá v nezbytnosti omezení z důvodů stanovených v čl. 17 odst. 4 Listiny základních práv a svobod. Tato omezení je třeba vykládat restriktivně a v každém konkrétním případě provést test proporcionality mezi právem na informace a jiným chráněným zájmem.³⁹

- **Zásada č. 8: Neposkytnutí informace musí být vždy formálně vyjádřeno rozhodnutím o odmítnutí žádosti.**

Informační zákon stanoví tři základní způsoby vyřízení žádosti, a to poskytnutí informace, odložení žádosti nebo zamítnutí žádosti.⁴⁰

³⁷ GABRIŠOVÁ, Veronika (ed.). *Informace. Sborník stanovisek veřejného ochránce práv*. Brno: Kancelář veřejného ochránce práv, 2019. s. 48. ISBN: 978-80-7631-020-9.

³⁸ GABRIŠOVÁ, Veronika (ed.). *Informace. Sborník stanovisek veřejného ochránce práv*. Brno: Kancelář veřejného ochránce práv, 2019. s. 48. ISBN: 978-80-7631-020-9.

³⁹ GABRIŠOVÁ, Veronika (ed.). *Informace. Sborník stanovisek veřejného ochránce práv*. Brno: Kancelář veřejného ochránce práv, 2019. s. 48. ISBN: 978-80-7631-020-9.

⁴⁰ GABRIŠOVÁ, Veronika (ed.). *Informace. Sborník stanovisek veřejného ochránce práv*. Brno: Kancelář veřejného ochránce práv, 2019. s. 49. ISBN: 978-80-7631-020-9.

- **Zásada č. 9: Proti rozhodnutí o odmítnutí žádosti lze podat odvolání, zatímco proti jiným nesprávným postupům povinného subjektu včetně nečinnosti je možné využít stížnost.**

Informační zákon upravuje dva prostředky ochrany proti nesprávnému postupu povinného subjektu – odvolání a stížnost. Odvolání lze využít v případě nesouhlasu s rozhodnutím o odmítnutí žádosti, zatímco ostatní pochybení povinného subjektu se řeší prostřednictvím stížnosti.⁴¹

- **Zásada č. 10: Rozhodnutí o odvolání může být přezkoumáno soudem nebo Úřadem pro ochranu osobních údajů.**

Proti rozhodnutí o odvolání lze uplatnit ochranu prostřednictvím správní žaloby. Zároveň může být toto rozhodnutí přezkoumáno v přezkumném řízení Úřadem pro ochranu osobních údajů.⁴²

3.5 Výjimky a omezení poskytování informací

Právo na informace a jejich šíření může být omezeno výhradně na základě zákona, a to pouze v případech, kdy je to v demokratické společnosti nezbytné. Přípustnými důvody pro takovou restrikcí jsou zejména ochrana bezpečnosti státu, veřejného pořádku, zdraví, mravnosti či ochrana práv a svobod jiných subjektů.

Ochrana utajovaných informací

Při výkonu veřejné správy dochází k častému střetu mezi právem na informace a veřejným zájmem na jejich ochraně. Pokud požadovaná data spadají do kategorie utajovaných informací, je povinný subjekt oprávněn jejich poskytnutí odmítnout. Dle zákona č. 412/2005 Sb., o ochraně utajovaných informací, se těmito informacemi rozumí data, jejichž zneužití by mohlo poškodit zájmy České republiky.

⁴¹ GABRIŠOVÁ, Veronika (ed.). *Informace. Sborník stanovisek veřejného ochránce práv*. Brno: Kancelář veřejného ochránce práv, 2019. s. 49. ISBN: 978-80-7631-020-9.

⁴² GABRIŠOVÁ, Veronika (ed.). *Informace. Sborník stanovisek veřejného ochránce práv*. Brno: Kancelář veřejného ochránce práv, 2019. s. 49. ISBN: 978-80-7631-020-9.

Zákon tyto informace hierarchicky klasifikuje do stupňů utajení **přísně tajné, tajné, důvěrné a vyhrazené**, přičemž jejich konkrétní výčet stanovuje vláda. Ústředním orgánem státní správy pro tuto oblast je Národní bezpečnostní úřad. V souladu s principem proporcionality a transparentnosti však platí, že pokud utajení podléhá pouze část informace, je povinný subjekt povinen oddělit chráněná data a zbývající část žadateli zpřístupnit.⁴³

Informace chráněné zákonem o zpracování osobních údajů

Při poskytování informací, které se dotýkají ochrany osobnosti, soukromí či projevů osobní povahy, musí povinný subjekt postupovat v přísném souladu s občanským zákoníkem a zákonem č. 110/2019 Sb., o zpracování osobních údajů. Základní povinností správního orgánu je zajistit, aby zpřístupněním dat nedošlo k neoprávněnému zásahu do práv dotčených osob. Z toho důvodu je nezbytné provádět důslednou anonymizaci veškerých dokumentů před jejich zveřejněním, což v praxi znamená znečitelnění identifikátorů, jako jsou jména, podpisy, data narození či rodná čísla. Tento postup se typicky aplikuje u judikátů nebo správních rozhodnutí, která jsou veřejnosti zpřístupňována výhradně v podobě zbavené osobních údajů.⁴⁴

Obchodní tajemství a majetkové poměry

Povinný subjekt je povinen odepřít poskytnutí takových informací, které naplňují definiční znaky obchodního tajemství dle občanského zákoníku. Mezi tyto znaky patří konkurenční významnost, určitelnost, ocenitelnost a běžná nedostupnost v rámci příslušných obchodních kruhů. Nezbytnou podmínkou pro tuto ochranu je souvislost s obchodním závodem a prokazatelná snaha vlastníka o zajištění utajení těchto skutečností. V aplikační praxi veřejné správy se pod tento institut řadí zejména obchodní strategie, kalkulace nákladů, technologické procesy či klientské databáze. Je však nutné zdůraznit, že předmětem ochrany jsou výhradně konkrétní skutečnosti, nikoliv

⁴³ BUSINESSINFO.CZ. *Jak postupovat při žádosti o poskytnutí informací - jaké informace nepatří pod informační povinnost*. [online]. 28.02.2025 [cit. 2026-02-05]. Dostupné z WWW: <<https://www.businessinfo.cz/navody/jak-postupovat-pri-zadosti-o-poskytnuti-informaci-ppbi/3/#jake-informace-nepodlehaji-informacni-povinnosti>>.

⁴⁴ BUSINESSINFO.CZ. *Jak postupovat při žádosti o poskytnutí informací - jaké informace nepatří pod informační povinnost*. [online]. 28.02.2025 [cit. 2026-02-05]. Dostupné z WWW: <<https://www.businessinfo.cz/navody/jak-postupovat-pri-zadosti-o-poskytnuti-informaci-ppbi/3/#jake-informace-nepodlehaji-informacni-povinnosti>>.

dokumenty jako celky. Pokud tedy dokument obsahuje obchodní tajemství, povinný subjekt musí postupovat tak, že chráněné údaje znečitelní a zbývající část listiny žadateli zpřístupní.⁴⁵

Povinný subjekt rovněž neposkytne informace o majetkových poměrech třetích osob, které byly získány v rámci správy daní, poplatků či sociálního a zdravotního pojištění. Na tyto údaje, jako jsou například daňové odvody či sociální dávky, se vztahuje zákonná povinnost mlčenlivosti za účelem ochrany soukromí dotčených subjektů.⁴⁶

⁴⁵ FRANK BOLD SOCIETY. *Obvyklé důvody neposkytnutí informací*. [online]. Vytvořeno dne 6. 8. 2011, aktualizováno dne 11. 6. 2021 [cit. 2026-02-05]. Dostupné z WWW: <<https://frankbold.org/poradna/pravo-na-informace/pravo-na-informace/proces-ziskani-a-poskytnuti-informace/rada/obvykle-duvody-neposkytnuti-informaci>>.

⁴⁶ BUSINESSINFO.CZ. *Jak postupovat při žádosti o poskytnutí informací – jaké informace nepatří pod informační povinnost*. [online]. 28.02.2025 [cit. 2026-02-05]. Dostupné z WWW: <<https://www.businessinfo.cz/navody/jak-postupovat-pri-zadosti-o-poskytnuti-informaci-ppbi/3/#jake-informace-nepodlehaji-informacni-povinnosti>>.

4 Kvalitativní a kvantitativní výzkum

V této části se autorka zabývá sběrem dat pomocí kvalitativního a kvantitativního výzkumu. Jako kvalitativní metodu použila strukturovaný rozhovor s pracovníkem městského úřadu a analýzu webových stránek města. Pro kvantitativní výzkum zvolila dotazníkové šetření.

4.1 Charakteristika zkoumaného prostředí – město Příbram

Město Příbram se nachází ve Středočeském kraji jihozápadně od Prahy s počtem obyvatel přibližně 33 000. Město Příbram bylo v minulosti významným hornickým centrem, což dnes připomíná Hornické muzeum Příbram. Toto muzeum patří mezi největší hornická muzea v České republice a spravuje rozsáhlý skanzen. Po útlumu těžby je město spojováno především s významným poutním místem Svatá Hora, kde se nachází barokní klášterní komplex. Příbram je obec III. stupně a je územním samosprávním celkem, v rámci veřejné správy vykonává jak samostatnou, tak přenesenou působnost.

4.2 Rozhovor s pracovníkem městského úřadu

Rozhovor proběhl formou osobního setkání na městském úřadu, což umožnilo přirozenější a flexibilnější komunikaci s pracovníkem. Se souhlasem respondenta byl rozhovor zaznamenán na audiozáznam, který následně sloužil k jeho dalšímu vyhodnocení a analýze. Pro rozhovor bylo předem připraveno 7 otevřených otázek. Celková délka rozhovoru činila přibližně 19 minut.

1. Jaká je Vaše role v oblasti komunikace města Příbram s veřejností?

„Má role je tisková mluvčí a zprostředkovávám všechny informace od jednotlivých odborů, o jednotlivých projektech a akcích. Následně sepíši tiskovou zprávu, kterou rozešlu do médií (Příbramských i celostátních), tyto média dávají zpětnou vazbu, některé zprávu přijmou, některé překloupí.“

2. Jaké komunikační kanály město v současnosti využívá pro informování občanů o své činnosti?

„Město využívá online kanály – webové stránky města, sociální sítě (Facebook). Dále tištěné kanály – zpravodaj Kahan, který je měsíčně distribuován do domácností v Příbrami. Město vydává každých 14 dní Minutky z radnice, kde se řeší největší aktivity, co se bude dít, co děje, co se udělalo a plánované projekty.“

3. Které z těchto kanálů považujete z Vašeho pohledu za nejefektivnější a proč?

„Za nejefektivnější považuji sociální sítě, které přebrali velkou moc, protože lidé si informace nejraději vyhledávají na internetu.“

4. Vnímáte ze strany veřejnosti spíše aktivní zájem o dění ve městě, nebo spíše pasivní?

„Řekla bych, že je méně než polovina obyvatel, které dění ve městě opravdu zajímá. Spousta lidí chodí kolem stavby a nezajímá je co se tam staví, nezeptají se a nedohledají si informace. Je to vidět i na jednání zastupitelstva města, kam chodí každý měsíc jen pár jednotlivců a aktivně se zajímají. Zájem vnímám tedy spíše pasivně“

5. Setkáváte se v praxi s dotazy nebo žádostmi občanů týkajícími se práva na informace, a pokud ano, jaký je jejich nejčastější charakter?

„Ano setkáváme se s požadavkem na informace na úrovni všech odborů úřadu.“

6. S jakými nejčastějšími problémy nebo omezeními se město setkává při poskytování informací veřejnosti?

„Někdy jsou věci, na které se odpovědět nedá, jelikož nám to zákon neumožňuje. Je to například u správních řízeních nebo výběrových řízeních na investiční akce. Dokud

není vše tak jak má být, tak informace podat nemůžeme. Informace se podají, až když to zákonné lhůty dovolí.“

7. Plánuje město do budoucna změny nebo rozvoj v oblasti komunikace s veřejností a poskytování informací?

„Změny ani rozvoj v plánu nejsou.“

4.2.1 Shrnutí rozhovoru

Z rozhovoru s respondentkou vyplynulo, že město Příbram využívá pro komunikaci s veřejností především online kanály, zejména webové stránky města a sociální sítě. Za nejefektivnější komunikační prostředek respondentka považuje právě sociální sítě, protože podle její zkušenosti občané nejčastěji vyhledávají informace na internetu.

Respondentka zároveň uvedla, že zájem veřejnosti o dění ve městě vnímá spíše jako pasivní, protože aktivně se o informace zajímá pouze menší část obyvatel. V praxi se úřad setkává s žádostmi občanů o informace napříč jednotlivými odbory. Omezení při poskytování informací mohou představovat zákonné překážky, například u správních nebo výběrových řízení. Do budoucna město podle respondentky zatím neplánuje zásadní změny v oblasti komunikace s veřejností.

4.3 Analýza výročních zpráv podle § 18 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, v platném znění za rok 2022 až 2025

V rámci praktické části byla provedena analýza výročních zpráv o poskytování informací, které každoročně zveřejňuje Městský úřad Příbram. Analýza se zaměřuje na období let 2022 až 2025 a jejím cílem je zhodnotit vývoj počtu žádostí o informace, počtu vydaných rozhodnutí o odmítnuté žádosti, počtu podaných odvolání proti rozhodnutí a počtu stížností.

Tabulka č. 1: Přehled žádostí o informace podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, v letech 2022 až 2025.

Rok	Počet podaných žádostí celkem	Počet vydaných rozhodnutí o odmítnuté žádosti	Počet podaných odvolání proti rozhodnutí	Počet stížností
2022	91	22	7	0
2023	74	8	3	2
2024	106	10	5	2
2025	127	17	7	2

Zdroj: výroční zprávy Městského úřadu Příbram

Z tabulky vyplývá, že počet podaných žádostí o informace se v jednotlivých letech lišil. V roce 2022 evidoval Městský úřad Příbram celkem 91 žádostí o poskytnutí informace, přičemž bylo vydáno 22 rozhodnutí o odmítnutí žádosti. V následujícím roce 2023 došlo k poklesu počtu žádostí na 74, přičemž bylo vydáno 8 rozhodnutí o odmítnutí žádosti.

V roce 2024 počet žádostí opět vzrostl na 106, z nichž 10 bylo odmítnuto. Nejvyšší počet žádostí byl zaznamenán v roce 2025, kdy městský úřad evidoval celkem 127 žádostí a bylo vydáno 17 rozhodnutí o odmítnutí žádosti.

Z hlediska odvolání proti rozhodnutí bylo nejvíce evidováno v letech 2022 a 2025, kdy bylo podáno shodně 7 odvolání. V roce 2023 byly evidovány 3 odvolání a v roce 2024 celkem 5 odvolání. Počet stížností podle §16a zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím byl ve sledovaném období relativně nízký. V roce 2022 nebyla evidována žádná stížnost, zatímco v letech 2023, 2024 a 2025 byly zaznamenány vždy dvě stížnosti.

Na základě provedené analýzy lze konstatovat, že počet žádostí o informace v posledních letech spíše roste, což může souviset se zvyšujícím se zájmem veřejnosti o dění ve městě nebo s větší informovaností občanů o možnosti využít právo na informace. Současně lze konstatovat, že počet odvolání a stížností zůstává relativně nízký, což může naznačovat, že většina žádostí je vyřizována bez výraznějších komplikací.

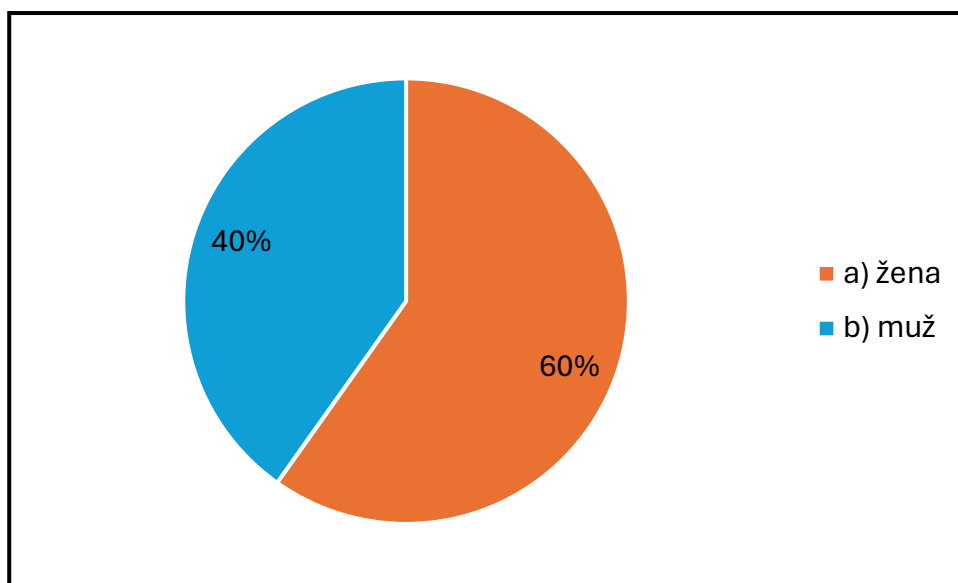
4.4 Dotazníkové šetření

V rámci praktické části bylo realizováno dotazníkové šetření zaměřené na zjištění informovanosti obyvatel města Příbram o poskytování informací ze strany městského úřadu a o právu na informace podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím. Dotazník byl určen především obyvatelům města Příbram a jeho cílem bylo zjistit, jakým způsobem občané získávají informace o dění ve městě, jak hodnotí jejich srozumitelnost a dostupnost a zda vnímají případné překážky při získávání informací od městského úřadu.

Dotazníkového šetření se zúčastnilo celkem 117 respondentů. Dotazník byl vytvořen v online prostředí prostřednictvím platformy Google Forms. Distribuce dotazníku probíhala prostřednictvím sociálních sítí, konkrétně byl sdílet na facebookových skupinách zaměřených na město Příbram, dále byl rozeslán mezi rodinné příslušníky a známé autorky práce. K jeho šíření rovněž přispěla pracovnice městského úřadu, se kterou byl realizován rozhovor, a která dotazník dále sdílela mezi veřejností.

V následující části jsou prezentovány a interpretovány výsledky dotazníkového šetření, které jsou doplněny o grafické znázornění jednotlivých odpovědí respondentů.

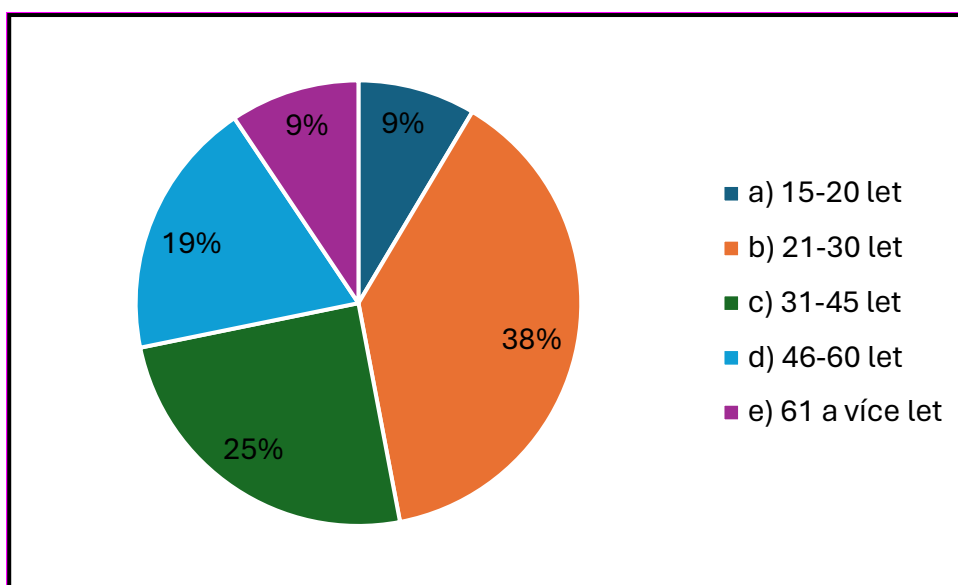
Graf č. 1 – Jakého jste pohlaví?

Zdroj: vlastní výzkum

Graf č. 1 znázorňuje rozdělení respondentů dle pohlaví. Z celkového počtu 117 respondentů tvořily ženy 60 %, tj. 70 respondentů. Muži byli zastoupeni v menším podílu, konkrétně ve 40 %, tj. 47 respondentů.

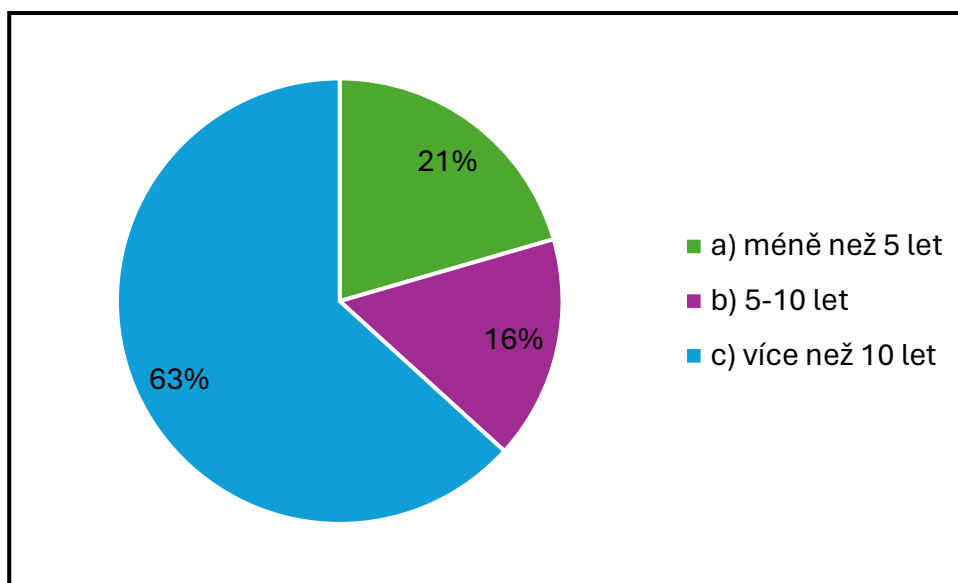
Graf č. 2 – V jaké věkové skupině se nacházíte?

Zdroj: vlastní výzkum

Z grafu č. 2 vyplývá, že nejpočetnější věkovou skupinou je 21-30 let s 38 %, což odpovídá 45 respondentům. Další nejvíce četnou skupinou je 31-45 let s 25 %, tj. 29 respondentů. Ve věkové skupině 46-60 let je 19 % respondentů, což představuje počet 22. Věková skupina 15-20 let a skupina 61 a více let jsou zastoupeny v 9 %, tj. 10 a 11 respondentů.

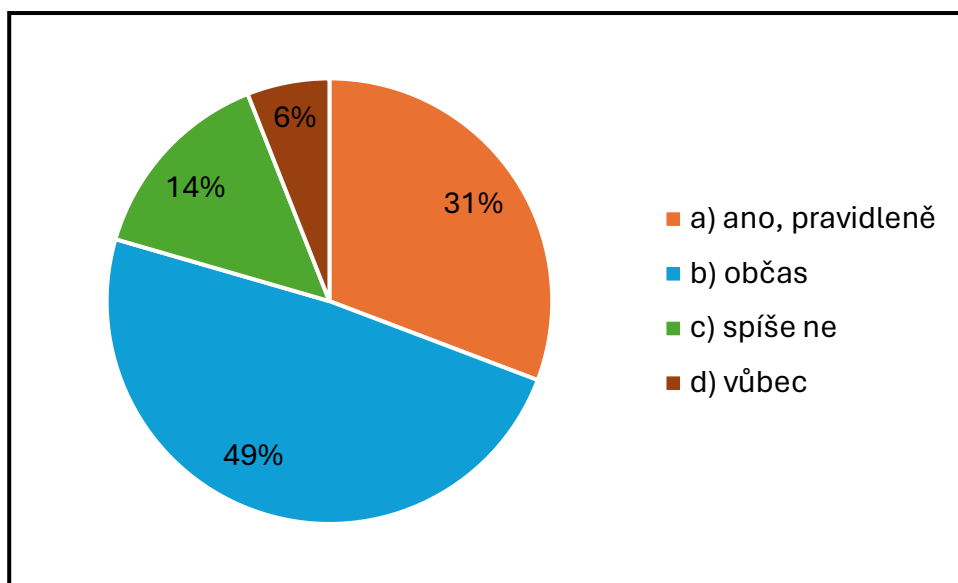
Graf č. 3 – Jak dlouho žijete ve městě Příbram?

Zdroj: vlastní výzkum

Jak ukazuje graf č. 3, 63 % respondentů, tj. 74 osob, žije ve městě Příbram více než 10 let. Dalších 21 %, tj. 24 respondentů, zde žije méně než 5 let. 5-10 let zde žije 16 %, což odpovídá 19 osobám.

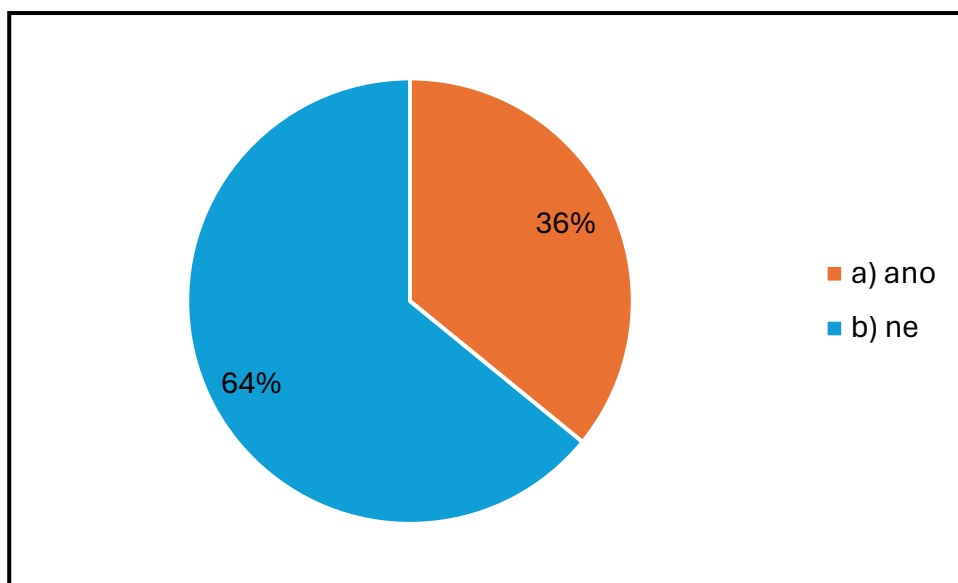
Graf č. 4 – Zajímáte se aktivně o dění ve městě?

Zdroj: vlastní výzkum

Graf č. 4 znázorňuje míru zájmu respondentů o dění ve městě. Největší podíl dotázaných (48 %, tj. 57 osob) uvedlo, že se o dění zajímá občas. Pravidelný zájem deklarovalo 30 % respondentů, tj. 36 osob. Naopak 14 %, tj. 17 osob, uvedlo, že se spíše nezajímají, a 6 %, tj. 7 osob, se o dění ve městě nezajímá vůbec.

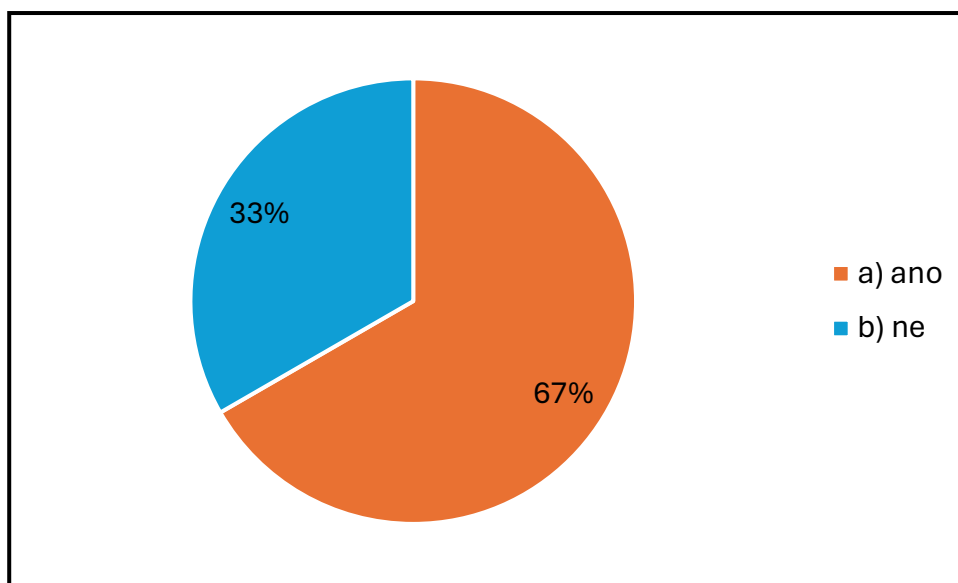
Graf č. 5 – Znáte zákon č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím?

Zdroj: vlastní výzkum

Z grafu č. 5 je patrné, že zmiňovaný zákon zná 36 %, tj. 42 respondentů. Větší podíl respondentů (64 %, tj. 75 osob) uvedlo, že tento zákon nezná.

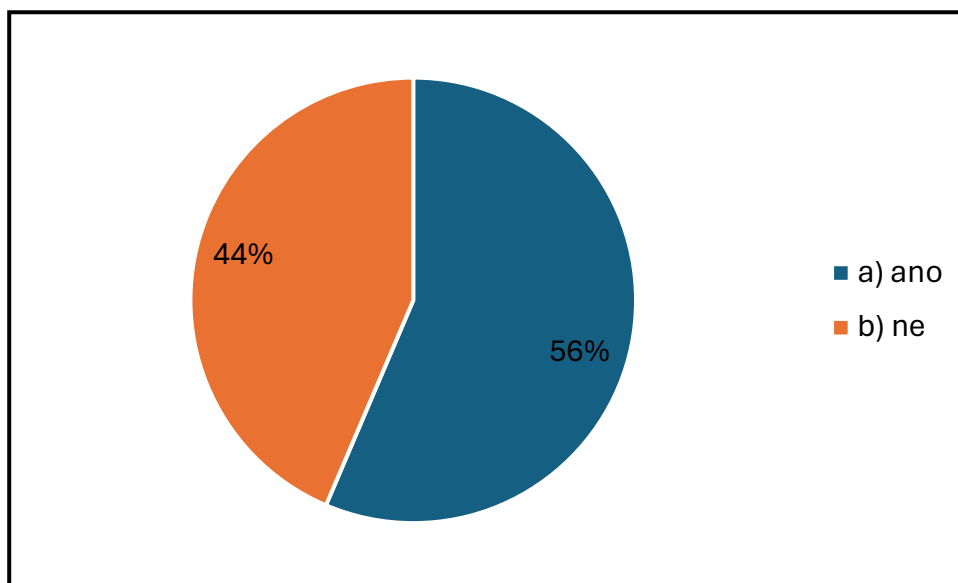
Graf č. 6 – Víte, že máte právo požadovat informace od městského úřadu?

Zdroj: vlastní výzkum

Graf č. 6 znázorňuje, že 67 %, tj. 78 respondentů ví, že má právo požadovat informace od městského úřadu. Naopak 33 %, tj. 39 respondentů neví, že toto právo má.

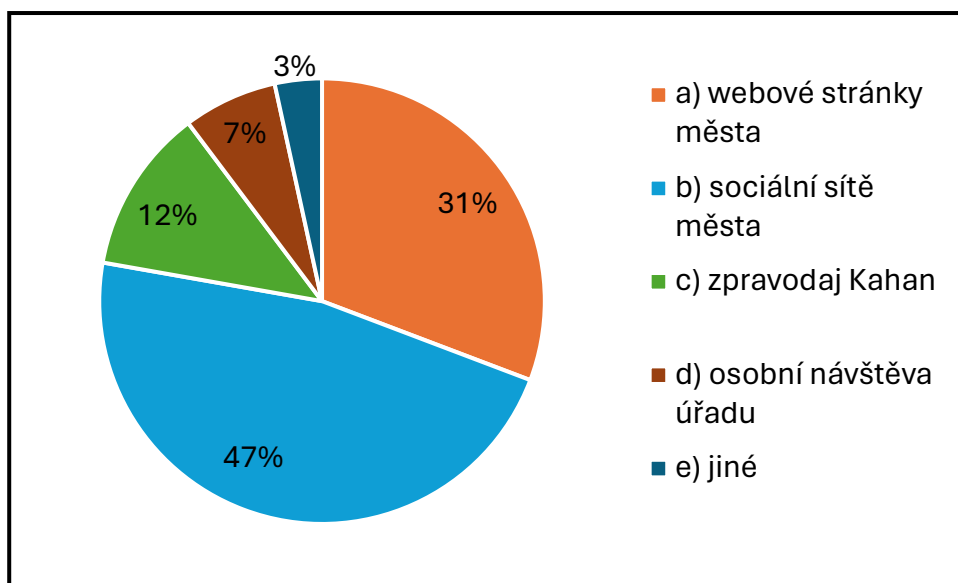
Graf č. 7 – Víte, že existují zákonná opatření, kdy úřad nemůže poskytnout informace?

Zdroj: vlastní výzkum

Z grafu č. 7 vyplývá, že 56 % respondentů (tj. 66 osob) si je vědomo existence zákonných opatření, kdy úřad nemůže poskytnout určité informace. 44 % dotázaných (tj. 51 osob) uvedlo, že o těchto opatřeních neví.

Graf č. 8 – Odkud nejčastěji získáváte informace o dění ve městě?

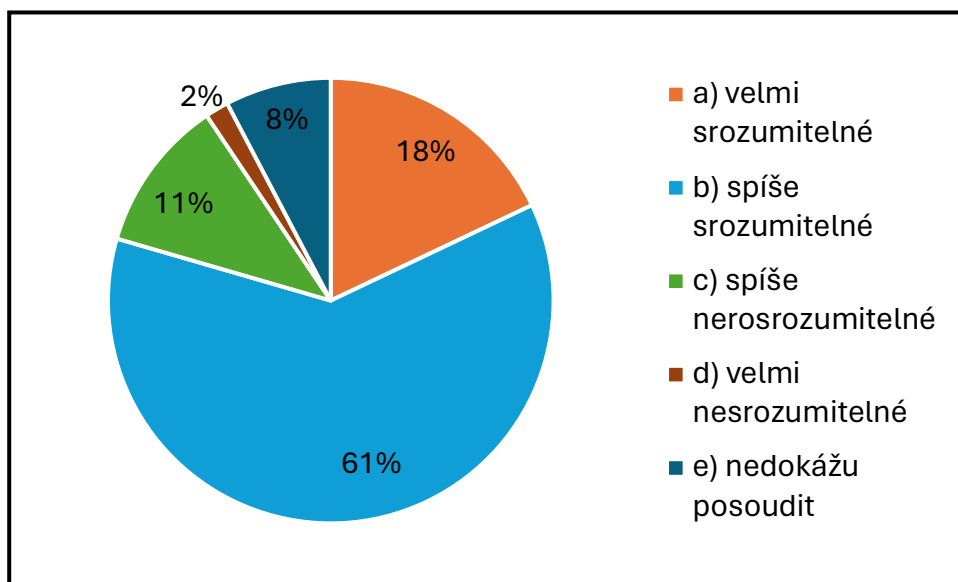

Zdroj: vlastní výzkum

Graf č. 8 znázorňuje, že největší podíl dotázaných (47 %, tj. 55 osob) uvedlo, že informace získává prostřednictvím sociálních sítí města. Druhým nejčastějším zdrojem jsou webové stránky města, které uvedlo 31 % respondentů (tj. 36 osob). Menší část respondentů využívá zpravodaj Kahan (12 %, tj. 14 osob) a osobní návštěvu úřadu upřednostňuje 7 %, tj. 8 osob. Pouze 3 % respondentů (tj. 4 osoby), uvedlo, že informace získávají z jiných zdrojů. Mezi tyto zdroje uvedli například informace od přátel, sousedů či rodinných příslušníků.

Graf č. 9 – Jak hodnotíte srozumitelnost informací poskytovaných městem?

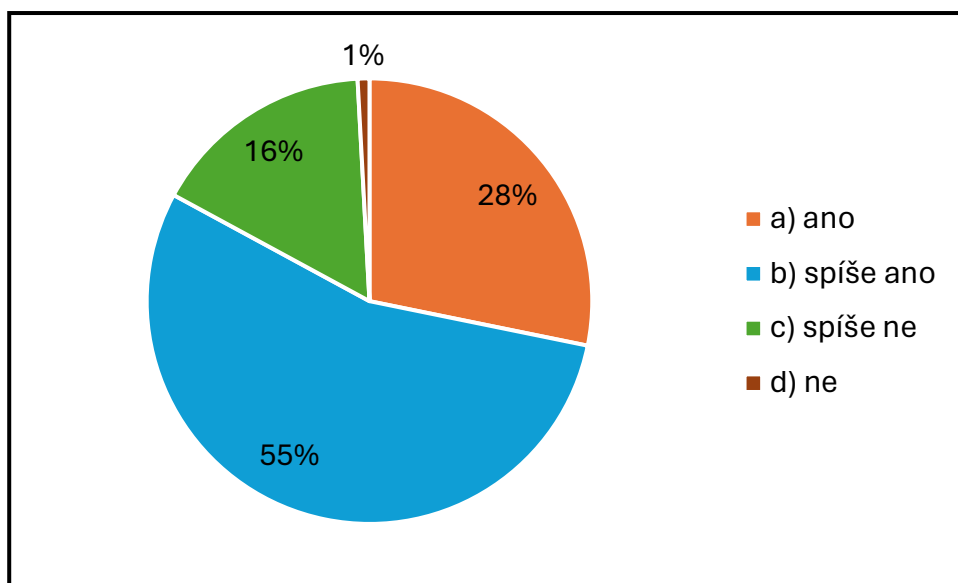
(např.: informace o uzavírkách, svozu odpadu, změnách úředních hodin, kulturních akcích)

Zdroj: vlastní výzkum

Z grafu č. 9 je patrné, že největší podíl respondentů (61 %, tj. 72 osob) uvedlo, že považuje informace za spíše srozumitelné. Dalších 18 % dotázaných (tj. 21 osob) hodnotí informace jako velmi srozumitelné. Naopak 11 % respondentů (tj. 13 osob) uvedlo, že jsou informace spíše nerosrozumitelné, a pouze 2 % (tj. 2 osoby) je považují za velmi nerosrozumitelné. Zbylých 8 % dotázaných (tj. 9 osob) nedokázala srozumitelnost posoudit.

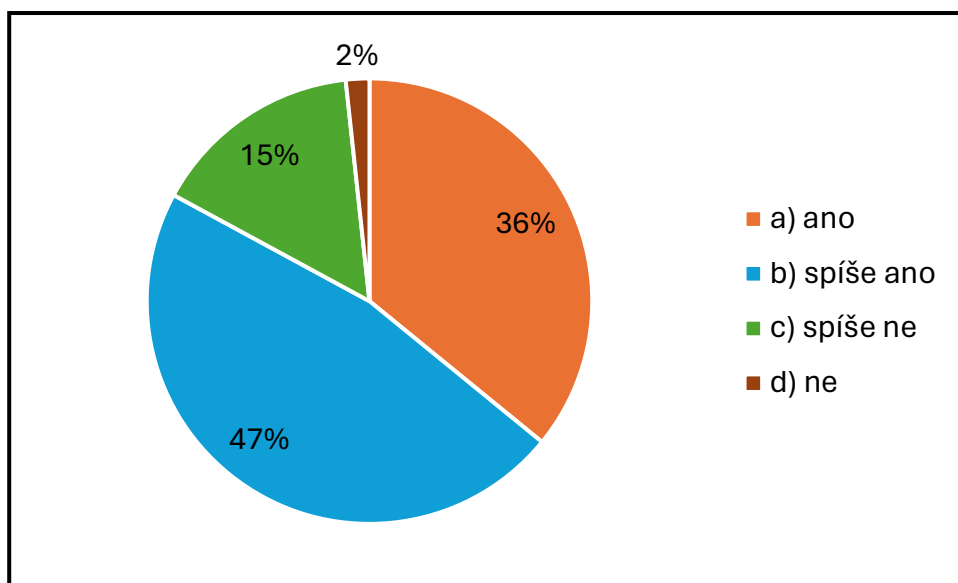
Graf č. 10 – Považujete množství poskytovaných informací za dostatečné?

Zdroj: vlastní výzkum

Jak ukazuje graf č. 10, 55 % respondentů (tj. 64 osob) považují množství poskytovaných informací za spíše dostatečné. Za dostatečné je považuje 28 % dotazovaných (tj. 33 osob). Dalších 16 % (tj. 19 osob) množství informací považuje za spíše nedostatečné a pouze 1 % respondentů (tj. 1 osoba) jej hodnotí jako nedostatečné.

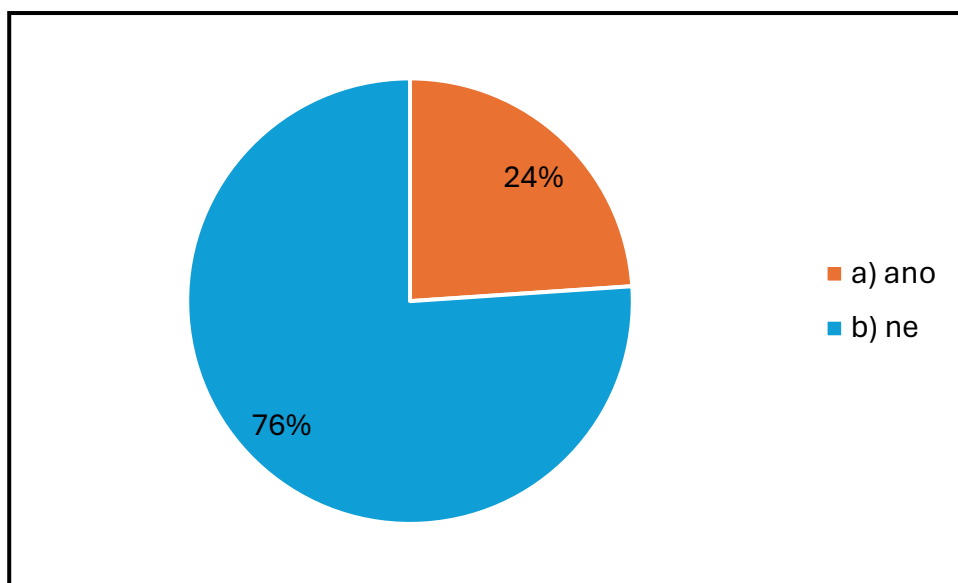
Graf č. 11 – Myslíte si, že město poskytuje informace včas?

Zdroj: vlastní výzkum

Z grafu č. 11 je patrné, že 47 % respondentů (tj. 55 osob) se domnívá, že město poskytuje informace spíše včas. Velké procento respondentů (36 %, tj. 42 osob) uvedlo, že informace jsou poskytovány včas. Dalších 15 % (tj. 18 osob) má za to, že informace nejsou poskytovány spíše včas. Zbylé 2 % (tj. 2 osoby) respondentů hodnotí včasnost poskytovaných informací jako nedostatečnou.

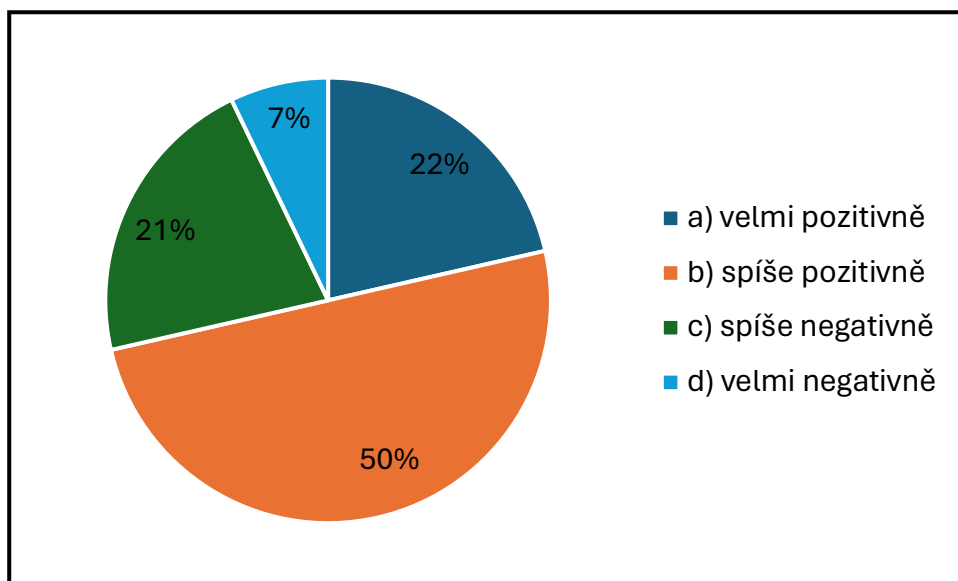
Graf č. 12 – Obrátil/a jste se někdy na městský úřad se žádostí o informaci?

Zdroj: vlastní výzkum

Z grafu č. 12 vyplývá, že 76 % dotázaných (tj. 89 osob) se nikdy neobrátilo na městský úřad se žádostí o informaci. Naopak 24 % respondentů (tj. 28 osob) uvedlo, že se na městský úřad se žádostí o informaci již někdy obrátilo.

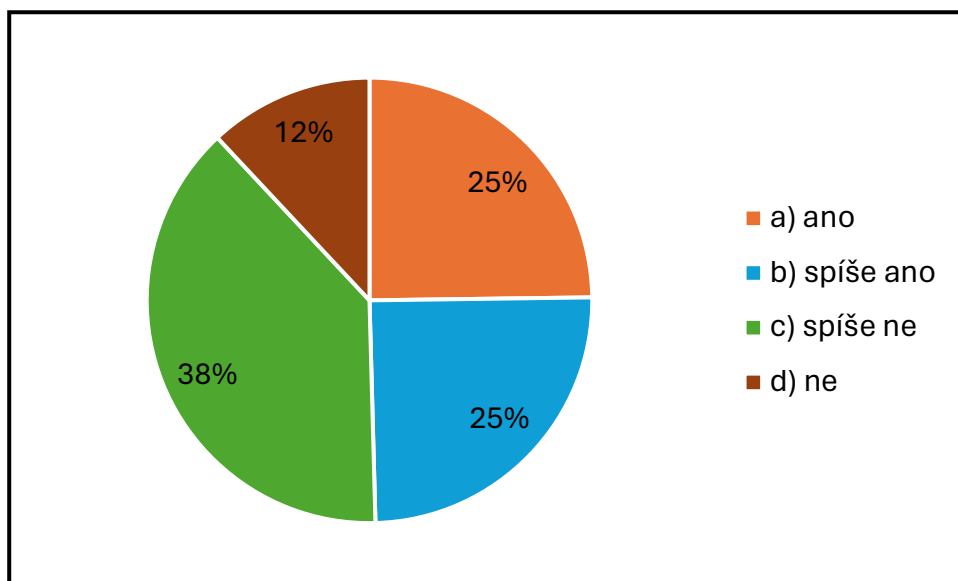
Graf č. 13 – Pokud byla Vaše předchozí odpověď ano, jak hodnotíte vyřízení Vaší žádosti?

Zdroj: vlastní výzkum

Graf č. 13 znázorňuje hodnocení vyřízení žádosti o informace. Polovina respondentů (50 %, tj. 14 osob) hodnotí vyřízení žádosti spíše pozitivně. Stejný počet respondentů, konkrétně 22 % (tj. 6 osob) a 21 % (tj. 6 osob), hodnotí vyřízení žádosti velmi pozitivně a spíše negativně. Zbýlých 7 % (tj. 2 osoby) hodnotí vyřízení žádosti negativně.

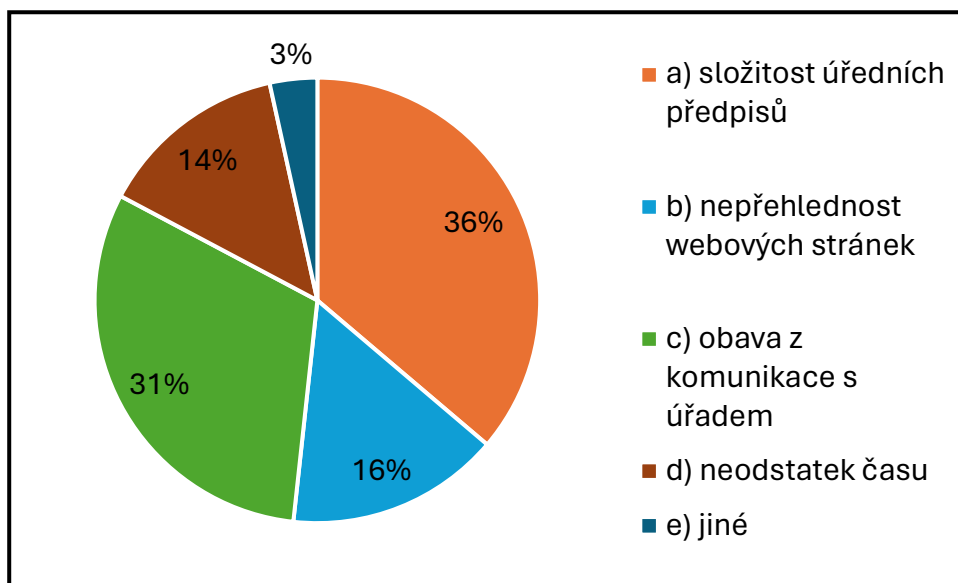
Graf č. 14 – Domníváte se, že existují překážky, které občanům ztěžují získávání informací od městského úřadu?

Zdroj: vlastní výzkum

Z grafu č. 14 je patrné, že shodně 25 % respondentů (tj. 29 osob) se domnívá, že překážky při získávání informací od městského úřadu existují, ať už určitě, nebo spíše. Naopak největší podíl 38 % respondentů (tj. 45 osob) uvedlo, že spíše nevnímá existenci překážek. Zbylých 12 % dotazovaných (tj. 14 osob) se domnívá, že žádné překážky při získávání informací neexistují.

Graf č. 15 – Pokud byla Vaše předchozí odpověď ano nebo spíše ano, o jaké překážky se podle Vás jedná?

Zdroj: vlastní výzkum

Graf č. 15 znázorňuje, jaké konkrétní překážky podle respondentů ztěžují získávání informací od městského úřadu. Nejčastěji uváděnou překážkou je složitost úředních předpisů, kterou označilo 36 % respondentů (tj. 21 osob). Druhou nejčastější překážkou je obava z komunikace s úřadem (31 %, tj. 18 osob). Dalšími uváděnými problémy jsou nepřehlednost webových stránek (16 %, tj. 9) a nedostatek času (14 %, tj. 8). Pouze 3 % respondentů (tj. 2 osoby) uvedli jiné překážky, jako například dlouhé čekání na úřadu a že chybí jednotné místo pro dotazy.

4.4.1 Shrnutí dotazníkové šetření

Na základě provedeného dotazníkového šetření lze konstatovat, že většina respondentů se aktivně zajímá o dění ve městě, přičemž nejčastěji využívá k získávání informací online komunikační kanály, zejména sociální sítě a webové stránky města. Tradiční formy, jako je zpravodaj nebo osobní návštěva úřadu, jsou využívány v menší míře.

Výsledky dále ukazují, že povědomí o zákonu č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, není mezi respondenty dostatečné, jelikož většina dotázaných uvedla že, tento zákon nezná. Na druhou stranu více než polovina respondentů si uvědomuje existence zákonných omezení, kdy úřad nemůže určité informace poskytnout.

Z hlediska hodnocení poskytovaných informací převažuje pozitivní vnímání. Respondenti většinou hodnotí informace jako srozumitelné, dostatečné a poskytované včas. Přesto se objevují i negativní hodnocení, které poukazují na určité nedostatky v komunikaci ze strany městského úřadu.

Významným zjištěním je skutečnost, že většina respondentů nemá osobní zkušenost s podáním žádosti o informace. Ti, kteří tuto zkušenost mají, hodnotí vyřízení žádosti převážně pozitivně, i když se objevují i negativní zkušenosti.

V oblasti bariér při získávání informací se ukazuje, že většina respondentů zásadní překážky nevnímá. Přesto část dotazovaných identifikovala konkrétní problémy, mezi které patří především složitosti úředních předpisů, obava z komunikace s úřadem, nepřehlednost webových stránek a nedostatek času.

Na základě těchto zjištění lze konstatovat, že komunikace městského úřadu s veřejností je vnímána spíše pozitivně, avšak existují určité oblasti, ve kterých je možné ji dále zlepšovat.

4.5 Shrnutí kvalitativního a kvantitativního výzkumu

V rámci praktické části práce byly využity jak kvalitativní, tak kvantitativní výzkumné metody. Kvalitativní část byla realizována formou rozhovoru s pracovníkem městského úřadu, zatímco kvantitativní část byla založena na dotazníkovém šetření mezi obyvateli města. Tyto výsledky byly dále doplněny analýzou výročních zpráv města, což umožňuje komplexní pohled na problematiku poskytování informací.

Z pohledu městského úřadu, vycházejícího z realizovaného rozhovoru, je patrná snaha o aktivní komunikaci s veřejností prostřednictvím různých informačních kanálů, zejména webových stránek, sociálních sítí a dalších komunikačních nástrojů. Pracovnice úřadu zdůraznila význam zpětné vazby od občanů a snahu úřadu na tuto zpětnou vazbu reagovat. Tento přístup naznačuje orientaci na transparentnost a otevřenost veřejné správy.

Analýza výročních zpráv tento pozitivní obraz dále podporuje, jelikož poukazuje na nízký počet stížností a relativně malé množství odmítnutých žádostí o informace. To naznačuje, že město Příbram plní své zákonné povinnosti v oblasti poskytování informací efektivně a bez výraznějších problémů.

Přestože celkové hodnocení poskytování informací je spíše pozitivní, výzkum poukázal i na určité nedostatky. Významným zjištěním je například nízká úroveň znalosti zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím mezi občany, což může omezovat jejich schopnost aktivně uplatňovat právo na informace. Dalším zjištěním je skutečnost, že většina respondentů nemá osobní zkušenost s podáním žádosti o informace, což může souviset s nedostatečnou informovaností nebo obavami z komunikace s úřadem.

Mezi nejčastěji uváděné bariéry patří složitosti úředních předpisů, obava z komunikace s úřadem, nepřehlednost webových stránek a nedostatek času. Tyto bariéry mají spíše subjektivní charakter, nicméně mohou významně ovlivňovat ochotu občanů aktivně vyhledávat informace.

Na základě těchto zjištění lze identifikovat několik oblastí, ve kterých by město mohlo svou komunikaci s veřejností dále zlepšovat. Jedná se především o zjednodušení a zpřehlednění informací na webových stránkách, zvýšení informovanosti občanů o jejich

právech v oblasti přístupu k informacím a snížení bariér spojených s komunikací s úřadem, například prostřednictvím edukativních materiálů nebo uživatelsky přívětivějším komunikačním nástrojům.

Mezi silné stránky města patří zejména využívání moderních komunikačních kanálů, relativně vysoká míra spokojenosti občanů s poskytovanými informacemi a nízký počet stížností evidovaných ve výročních zprávách. Tyto skutečnosti potvrzují, že město Příbram plní svou roli v oblasti poskytování informací na dobré úrovni.

Celkově lze konstatovat, že výsledky kvalitativního a kvantitativního výzkumu jsou ve vzájemném souladu a poskytují ucelený obraz o fungování komunikace mezi městem a jeho občany. Zároveň poukazují na konkrétní možnosti dalšího zlepšení, které by mohli přispět k efektivnějšímu uplatňování práva na informace v praxi.

Závěr

Cílem bakalářské práce bylo zhodnotit poskytování informací ve veřejné správě z pohledu obyvatel města Příbram a identifikovat případné bariéry při uplatňování práva na informace. Tento cíl byl naplněn prostřednictvím kombinace kvantitativních a kvalitativních metod výzkumu, konkrétně dotazníkového šetření, rozhovoru s pracovníkem městského úřadu a analýzy výročních zpráv města.

Výsledky výzkumu ukazují, že komunikace města Příbram s veřejností je obecně hodnocena pozitivně. Autorka předpokládala spíše negativnější hodnocení komunikace města ze strany veřejnosti. Občané nejčastěji získávají informace prostřednictvím online kanálu, zejména sociálních sítí a webových stránek města, což odpovídá i zjištěním z rozhovoru s pracovníkem úřadu. Poskytované informace jsou většinou vnímány jako srozumitelné, dostatečné a poskytované včas.

Zároveň však bylo zjištěno, že povědomí o právu na informace není mezi obyvateli dostatečné, což se projevuje zejména nízkým počtem občanů, kteří tohoto práva aktivně využívají. Tento závěr koresponduje s výsledky rozhovoru, kde byl zájem veřejnosti o dění ve městě označen spíše jako pasivní. Podle autorky, by mohl být tento problém řešen především aktivnější informovaností ze strany města. Jako vhodné opatření se jeví například zveřejnění přehledného a srozumitelného návodu na webových stránkách města, který by občanům vysvětlil, jakým způsobem lze o informace požádat, jaké mají možnosti a jak celý proces probíhá. Tento návod by měl být formulován jednoduchým jazykem a doplněn o konkrétní příklady z praxe. Z pohledu autorky by ke zlepšení mohlo přispět také zvýšení přehlednosti webových stránek města, například vytvořením samostatné sekce věnované právu na informace nebo častým dotazům občanů.

Analýza výročních zpráv města za období let 2022 až 2025 ukázala, že počet žádostí o informace má v posledních letech rostoucí tendenci (např. z 91 žádostí v roce 2022 na 127 žádostí v roce 2025), přičemž počet stížností a odvolání zůstává relativně nízký. To naznačuje, že většina žádostí je vyřizována bez zásadních problémů a v souladu se zákonnými požadavky.

Výzkum dále identifikoval konkrétní bariéry, které mohu občanům ztěžovat přístup k informacím. Mezi nejvýznamnější patří složitosti úředních předpisů, obava z komunikace s úřadem, nepřehlednost webových stránek a nedostatek času.

Na základě těchto zjištění lze doporučit, zaměřit se na zvýšení informovanosti občanů o jejich právech, zjednodušení a zpřehlednění poskytovaných informací a podporu aktivnější komunikace mezi úřadem a veřejností.

Závěrem lze konstatovat, že poskytování informací ze strany města Příbram funguje na dobré úrovni, avšak existuje prostor pro další zlepšení, zejména v oblasti podpory aktivního zapojení občanů a snižování bariér při uplatňování práva na informace.

Seznam použitých zdrojů

Literární zdroje

1. BANDŽAK, Jozef. *Správní právo - obecná část*. Praha: Univerzita Jana Amose Komenského, 2011. s. 288. ISBN: 978-80-7452-021-1.
2. DOBROVOLNÁ, Hana. *Právo správní*. Praha: Grada, 2023. 208 s. ISBN: 978-80-2470-806-5.
3. ERNEKER, Jaroslav; PÁNA, Lubomír. *Systémové aspekty veřejné správy*. Druhé doplněné vydání. Studijní text. České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií, z.ú., 2017. 117 s. ISBN: 978-80-7556-015-5.
4. FUREK, Adam; ROTHANZL, Lukáš. *Zákon o svobodném přístupu k informacím a související předpisy: komentář*. 2. aktualizované a rozšířené vydání. Praha: Linde Praha, 2012. 1031 s. ISBN: 978-80-7201-868-0.
5. GABRIŠOVÁ, Veronika (ed.). *Informace. Sborník stanovisek veřejného ochránce práv*. Brno: Kancelář veřejného ochránce práv, 2019. 326 s. ISBN: 978-80-7631-020-9.
6. HORZINKOVÁ, Eva; NOVOTNÝ, Vladimír. *Základy organizace veřejné správy v ČR*. 3. upravené vydání. Plzeň: Aleš Čeněk, 2013. 256 s. ISBN: 978-80-7380-459-6.
7. KÁŇA, Pavel. *Základy veřejné správy: [vybrané kapitoly veřejné správy pro studium žáků středních škol a maturitní témata k ústní maturitní zkoušce z předmětu Veřejná správa]*. 2. doplněné, přepracované vydání. Varia. Ostrava: Montanex, 2007. 135 s. ISBN: 978-80-7225-244-2.
8. LOCHMANNOVÁ, Alena. *Veřejná správa: základy veřejné správy*. Prostějov: Computer Media, 2017. 112 s. ISBN: 978-80-7402-315-6.
9. MALAST, Jan. *Teoretická východiska obecní samosprávy v České republice*. Plzeň: Západočeská univerzita v Plzni, 2016. 340 s. ISBN: 978-80-261-0657-9.
10. NEUMAN, Delia; DECARLO, Mary Jean Tecce; LEE, Vera J.; GREENWELL, Stacey; GRANT, Allen. *Learning in Information-Rich Environments: I-LEARN and the Construction of Knowledge from Information*. Springer Nature, 2019.

217 s. ISBN: 978-3-030-29410-6. Dostupné také z WWW: https://www.google.cz/books/edition/Learning_in_Information_Rich_Environment/RWHHDwAAQBAJ?hl=cs&gbpv=0 >.

11. PEKOVÁ, Jitka; PILNÝ, Jaroslav; JETMAR, Marek. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*. 3. aktualizované a rozšířené vydání. Praha: ASPI, 2008. 527 s. ISBN: 978-80-7357-351-5.
12. PROVAZNIKOVÁ, Romana. *Financování měst, obcí a regionů - teorie a praxe: 2. aktualizované a rozšířené vydání*. Praha: Grada, 2009. 304 s. ISBN: 978-80-247-2789-9.

Elektronické zdroje

1. BUSINESSINFO.CZ. *Jak postupovat při žádosti o poskytnutí informací - jaké informace nepatří pod informační povinnost*. [online]. 28.02.2025 [cit. 2026-02-05]. Dostupné z WWW: <https://www.businessinfo.cz/navody/jak-postupovat-pri-zadosti-o-poskytnuti-informaci-ppbi/3/#jake-informace-nepodlehaji-informacni-povinnosti>>.
2. DIGITÁLNÍ A INFORMAČNÍ AGENTURA. *eAkademie: Titulní stránka: Příprava na obecnou část úřednické zkoušky 2025*. Online vzdělávací platforma. [online]. 2025. [cit. 2025-12-22]. Dostupné z WWW: <https://eakademie.test.dia.gov.cz/course/view.php?id=2>>.
3. FRANK BOLD SOCIETY. *Obvyklé důvody neposkytnutí informací*. [online]. Vytvořeno dne 6. 8. 2011, aktualizováno dne 11. 6. 2021 [cit. 2026-02-05]. Dostupné z WWW: <https://frankbold.org/poradna/pravo-na-informace/pravo-na-informace/proces-ziskani-a-poskytnuti-informace/rada/obvykle-duvody-neposkytnuti-informaci>>.

Legislativní dokumenty

1. ČESKO. Zákon č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím. In: Sbírká zákonů České republiky. 1999. Dostupné z WWW: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1999-106>>.

Seznam tabulek a grafů

Tabulka č. 1 – Přehled žádostí o informace podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, v letech 2022 až 2025

Graf č. 1 – Jakého jste pohlaví?

Graf č. 2 – V jaké věkové skupině se nacházíte?

Graf č. 3 – Jak dlouho žijete ve městě Příbram?

Graf č. 4 – Zajímáte se aktivně o dění ve městě?

Graf č. 5 – Znáte zákon č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím?

Graf č. 6 – Víte, že máte právo požadovat informace od městského úřadu?

Graf č. 7 – Víte, že existují zákonná opatření, kdy úřad nemůže poskytnout informace?

Graf č. 8 – Odkud nejčastěji získáváte informace o dění ve městě?

Graf č. 9 – Jak hodnotíte srozumitelnost informací poskytovaných městem?

Graf č. 10 – Považujete množství poskytovaných informací za dostatečné?

Graf č. 11 – Myslíte si, že město poskytuje informace včas?

Graf č. 12 – Obrátil/a jste se někdy na městský úřad se žádostí o informaci?

Graf č. 13 – Pokud byla Vaše předchozí odpověď ano, jak hodnotíte vyřízení Vaší žádosti?

Graf č. 14 – Domníváte se, že existují překážky, které občanům ztěžují získávání informací od městského úřadu?

Graf č. 15 – Pokud byla Vaše předchozí ano nebo spíše ano, o jaké překážky se podle Vás jedná?

Seznam příloh

Příloha I. – Online odkaz na dotazník

https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSeyK7y2dcWQ9HtTmnz7FAs6CvYwOaCQ1LoN_ZMD2CpZa7_Pug/viewform?usp=header